

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Účetní software v malých a středních podnicích

**Accounting software in small and medium-sized
enterprises**

Tereza Vlčková

Plzeň 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Účetní software v malých a středních podnicích“

vypracoval/a samostatně pod odborným dohledem vedoucí/vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 22.4.2024

v. r. *Tereza Vlčková*

Zásady pro vypracování práce

1. Teoreticky vymezte problematiku účetních softwarů v malých a středních podnicích.
2. Na základě dotazníkového šetření charakterizujte kritéria pro výběr účetního softwaru v malých a středních podnicích.
3. Porovnejte teoretické poznatky s praxí MSP v ČR.
4. Formulujte a zhodnoťte závěry provedeného šetření.

Studijní program

Podniková ekonomika a management

Poděkování

Chtěla bych poděkovat vedoucí své bakalářské práce Ing. Aleně Palacké za cenné rady, trpělivost a ochotu, kterou mi po celou dobu zpracování práce poskytovala.

Obsah

Úvod	7
Cíl a metodika práce.....	9
1 Historie a vývoj účetnictví.....	10
1.1 Počátky účetnictví.....	10
1.2 Vývoj účetnictví.....	10
1.2.1 Ruční účetnictví	11
1.2.2 Mechanizace účetnictví.....	11
1.2.3 Automatizace účetnictví	11
1.2.4 Digitalizace účetnictví	12
2 Informační systémy v účetnictví.....	13
2.1 Účetní software pro malé, střední a velké podniky	13
2.1.1 Malé podniky	14
2.1.2 Střední podniky	14
2.1.3 Velké podniky.....	15
3 ERP systém.....	16
3.1 Historie ERP	16
3.2 Funkční moduly v ERP.....	17
3.3 Rozdělení ERP systémů.....	19
3.4 Typy nasazení ERP systémů.....	20
3.5 Rozšíření ERP II	21
3.6 Výhody ERP systémů	23
3.7 Nevýhody ERP systémů	24
3.8 Využití umělé inteligence v ERP systémech	24
3.9 ERP systém v malých a středních podnicích	25

4	Kritéria pro výběr účetního softwaru	26
4.1	Cena	26
4.2	Podpora systému	26
4.3	Bezpečnost	27
4.4	Integrace.....	28
5	Analýza účetních softwarů používaných MSP	29
5.1	POHODA.....	29
5.2	HELIOS	30
5.3	ABRA	31
6	Dotazníkové šetření.....	32
6.1	Vyhodnocení dotazníkového šetření.....	32
6.2	Shrnutí dotazníkového šetření	58
	Závěr	60
	Seznam použitých zdrojů	62
	Seznam obrázků	67
	Seznam zkratk	69
	Seznam příloh.....	70
	Abstrakt	75
	Abstract.....	76

Úvod

Vedení účetnictví nebo daňové evidence je nezbytná součást podnikání. Papírové účetnictví vedené ve fyzických účetních knihách je již minulostí. V současné době se účetní softwary staly nepostradatelnými pomocníky při správě účetnictví. Jedná se o nástroj pro zefektivnění pracovních činností díky automatizaci určitých účetních procesů. Firmy často opouštějí jednoúčelový účetní software a nahrazují jej pokročilým ekonomickým systémem, který kromě vedení účetnictví a daňové evidence nabízí i registr majetku, správu skladu či knihu jízd.

Tématem této bakalářské práce je „Účetní software v malých a středních podnicích“. Práce je rozdělena na dvě hlavní části – teoretická a praktická část.

Teoretická část bakalářské práce je rozdělena do několika kapitol. První kapitola se zabývá historií a vývojem účetnictví, kde jsou popsány čtyři etapy vývoje účetnictví – ruční účetnictví, mechanizace účetnictví, automatizace účetnictví a digitalizace účetnictví. Druhá kapitola je zaměřena na informační systémy, která se dále dělí na účetní softwary pro malé, střední a velké podniky. Největší část teoretické práce je věnována ERP systémům. Trh s ERP systémy se v posledních letech velmi změnil, dodavatelé kromě rozsáhlých systémů určených největším společnostem nabízejí i odlehčené verze, díky kterým pronikají i na trh s malými a středními podniky. Proti klasickému účetnímu softwaru přináší výhody zejména ve zvýšení efektivity práce a jejich popularita roste. Vzhledem ke zmíněným skutečnostem je práce zaměřena především na ERP systémy. V práci je postupně zmíněna historie ERP softwarů, jejich rozdělení či mimo jiné využití umělé inteligence v ERP systémech. Další kapitola teoretické části je věnována kritériím při výběru účetního softwaru – cena, bezpečnost systému, podpora systému a integrace.

Poslední kapitola teoretické části analyzuje tři nejvíce využívané účetní softwary v malých a středních podnicích – POHODA, HELIOS a ABRA.

Praktická část bakalářské práce je autorkou realizované dotazníkové šetření. Hlavním cílem dotazníkového šetření je zjistit, jaká kritéria pro výběr účetního softwaru jsou pro malé a střední podniky důležitá. Dále jsou stanoveny dva dílčí cíle práce – zjištění spokojenosti malých a středních podniků se současně využívaným účetním

softwarem a vyhodnocení podstatnosti digitalizace v účetnictví. Šetření se zúčastnilo celkem 47 podniků spadajících do kategorie malých a středních podniků. V praktické části je možné nalézt vyhodnocení dotazníkového šetření, které zahrnuje i grafické znázornění odpovědí na jednotlivé otázky. Poslední kapitola praktické části bakalářské práce se týká shrnutí dotazníkového šetření.

Cíl a metodika práce

Hlavním cílem práce je zhodnotit kritéria, která jsou pro malé a střední podniky v České republice při výběru účetního softwaru důležitá a na základě dotazníkového šetření porovnat teoretické poznatky s praxí. Mezi dílčí cíle práce patří zjištění spokojenosti malých a středních podniků s aktuálně využívaným účetním softwarem a vyhodnocení podstatnosti digitalizace v účetnictví. Prostřednictvím dílčích cílů lze lépe naplnit hlavní cíl bakalářské práce.

Teoretická část práce je postavena na literární rešerši. Informace jsou čerpány z českých i zahraničních odborných knih. Vzhledem k povaze tématu je velké množství informací čerpáno z aktuálních internetových zdrojů. Metody analýzy je využito pro charakterizování tří nejvyužívanějších účetních softwarů malými a středními podniky v České republice.

V praktické části bakalářské práce je proveden empirický výzkum prostřednictvím dotazníkového šetření. Následně jsou získané informace analyzovány a komparovány s teoretickými poznatky. Dotazník byl rozeslán do 200 podniků spadající do kategorie malých a středních podniků v České republice. Podniky byly vybrány přes portál Živěfirmy.cz a následně kontaktovány prostřednictvím e-mailu. Dotazník byl vytvořen pomocí služby Survio.cz. Úspěšnost vyplnění dotazníku byla 23,5 %, pracovalo se tedy s odpověďmi od 47 respondentů.

Pro závěrečné shrnutí výsledků dotazníkového šetření je použita metoda syntézy, která umožňuje získané informace shrnout a vyhodnotit, jaká kritéria při výběru účetního softwaru hrají v malých a středních podnicích roli.

1 Historie a vývoj účetnictví

Finanční účetnictví je jedním ze základních nástrojů, které slouží pro ekonomickou orientaci v hospodaření podnikatelských subjektů. Hlavní funkcí účetnictví je poskytovat pravdivé informace o finanční situaci účetních jednotek. V České republice je základním předpisem pro vedení účetnictví zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví, kde lze najít například obecně uznávané účetní zásady, mezi které mimo jiné patří pravdivé a věrné zobrazení skutečnosti. (Novotný, 2023)

Účetnictví vychází ze základních úloh, které vykonává – poskytuje informace pro rozhodování, využívá účetní informace jako nástroj komunikace a ovlivňuje chování ekonomických subjektů a v neposlední řadě účetnictví představuje odbornost samostatné účetní profese, která je zodpovědná za zpracování účetních informací v souladu s legislativními požadavky. (Fibířová a kol., 2020)

1.1 Počátky účetnictví

Historie účetnictví sahá až do pravěku a hraje důležitou roli v historii samé. Účetní se totiž podíleli například na rozvoji měst, peněžního systému a bankovníctví či kapitálového trhu. (Pokorná, 2009)

Účetní záznamy vznikaly ještě před vznikem písma, kdy lidé řezem do dřeva či kostí zaznamenávali počet kusů dobytka nebo jiného majetku. Principy současného podvojného účetnictví pochází z Itálie, kde Luca Pacioli, františkánský mnich, který je považován za klíčovou postavu rozvoje účetnictví, v roce 1494 vydal v Benátkách traktát, kde je konkrétně popsán způsob vedení účetnictví benátských kupců. (Líbal, 2018)

1.2 Vývoj účetnictví

Důvodem pro vývoj účetních technik a forem byla snaha o dosažení maximální efektivity účetního procesu v rámci daného podniku či organizace. Proces vývoje účetních technik představuje snahu o nalezení optimální rovnováhy mezi kvalitou účetnictví, časem potřebným na jeho zpracování a náklady na jeho vedení. Optimalizace těchto tří kritérií současně je velmi obtížná. (Andrlík & Mikulica, 2014)

1.2.1 Ruční účetnictví

V období, nazývaném ruční účetnictví, se jedná především o přepisovací formy, kde základem je stará italská forma založená na principu přepisování záznamů z memoriálu do účetních knih. Tato forma byla ale velmi časově náročná a neefektivní, protože se několikrát přepisovaly stejné záznamy. Vyskytovala se také velká chybovost. (Mejzlík, 2006)

Na přepisovací formy v roce 1920 navázaly formy propisovací. Jednalo se o propisování záznamů do deníku a do obou účtů hlavní knihy zároveň, například přes uhlový papír. Mezi výhody této formy patří menší chybovost a zvýšená efektivita oproti přepisovací formě, jelikož se záznam prováděl pouze jednou. S tím také souvisela změna podoby účetních knih, jelikož se z vázané knihy staly volné listy, aby propisování bylo možné uskutečnit. Díky tomu se mohlo rozvíjet účtování prostřednictvím mechanických strojů a etapa mechanizace účetnictví mohla být zahájena. (Mejzlík, 2006)

1.2.2 Mechanizace účetnictví

Etapa mechanizace účetnictví začíná v období, kdy je ruční zapisování do účetních knih nahrazeno strojem, jedná se tedy o 2. polovinu 20. století. Jako první vznikaly stroje na děrné štítky. Práce s nimi byla zdlouhavá, jelikož se data musela převádět do děrných štítků. Dalším pokrokem v této etapě byly první počítače. Jednalo se o počítače sálové a zpočátku fungovaly jako vylepšená děrnostítková technika. (Andrlík & Mikulica, 2014)

1.2.3 Automatizace účetnictví

Etapa automatizace začíná s rozšířením velkých sálových počítačů v 80. letech 20. století. Tyto počítače si mohly dovést jen velké podniky, jelikož byly finančně náročné. Dle Mejzlíka (2006) je období automatizace charakterizováno především existencí programu, který je schopen určovat sled operací, které počítač provádí automaticky. Tím se mění role a náplň práce účetního ve firmě. Automatizace zásadně modifikuje účetnictví, jelikož dochází ke snížení nákladů spojených s jeho vedením a zároveň zvýšení efektivity.

V současné době je automatizace na takové úrovni, že funguje tzv. vytěžování dat z dokladů. Jedná se o převod dat na základě naskenování tištěného textu do digitálního formátu, který dále umožní import do účetního softwaru. Pomocí této automatizace tak odpadá ruční zadávání dat z dokladu do účetnictví a dochází k úspoře času a eliminaci

chyb. Softwary na vytěžování dat často kombinují technologie na rozpoznání dat z faktur a umělou inteligenci. (Nováková & Vrána, 2023)

Další možností je využití QR kódu, který je do faktury implementován. Při použití tohoto systému je QR kód obsažen ve faktuře automaticky rozpoznán a importován do účetního systému. Používají se dva základní typy QR kódů – QR platba (obsahuje informace jako číslo účtu, splatnost, částka, variabilní symbol a popis) a QR faktura (obsahuje celou hlavičku dokladu). (Nováková & Vrána, 2023)

1.2.4 Digitalizace účetnictví

Digitalizace účetnictví je proces, kdy se papírové doklady převedou do elektronické podoby a s těmi se následně dále pracuje. (Jake & James, 2022)

Digitalizaci účetnictví využívá stále více firem. Pokud se však firma rozhodne, že chce mít digitalizované účetnictví (bezpapírové), tak musí u dokladů zajistit všechny zákonem stanovené náležitosti, které jsou stejné jako u dokladů papírových – musí být dodržen věrohodný původ, čitelnost a neporušitelný obsah. Věrohodnost původu a prokázání neporušení obsahu se v praxi zajišťuje elektronickým podpisem, který je vymezen v nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 910/2014, o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na evropském vnitřním trhu (neboli eIDAS). (Nováková & Vrána, 2023)

Dle Triada spol. s r. o. (2023) bude od roku 2025 účinná nová novela zákona, která se bude týkat digitalizace. Bude zde stanovena rovnost vedení účetnictví v papírové a elektronické podobě.

2 Informační systémy v účetnictví

Účetní informační systém stojí na rozhraní dvou disciplín – účetnictví a informačních systémů. Informační systém lze charakterizovat jako soubor dat a zpracování postupů, které lze navzájem propojit, a tak vytvořit potřebné informace pro uživatele. (Bagranoff a kol., 2008)

Informační systémy představují určité prostředky pro efektivní řízení firmy. Jedná se o přehlednější administraci, usnadnění řízení vztahů se zákazníky, nebo kooperaci mezi jednotlivými odděleními ve firmě. (Kod'ousková, 2021a)

Informační systémy lze rozdělit do dvou kategorií. Do první kategorie spadají podnikové informační systémy, které pracují pouze s daty jednoho konkrétního podniku a přístup k těmto datům mají pouze oprávněné osoby. Do druhé kategorie patří veřejné informační systémy, kde k informacím má přístup široká veřejnost. Tento typ informačních systémů využívají například veřejné knihovny či muzea. (Kod'ousková, 2021a)

Nedílnou součástí podnikového informačního systému je hardwarová a softwarová infrastruktura. Tato infrastruktura je klíčová pro efektivní automatizované zpracování dat pomocí softwarových systémů a převedení těchto dat do interpretovatelné a srozumitelné podoby. (Sodomka & Klčová, 2011)

Vedení účetnictví podniku je nedílnou součástí podnikání. Účetní jednotka si musí vytvořit ucelený účetní systém, který bude pravdivě vypovídat o hospodaření firmy. Ve snaze o zefektivnění tohoto procesu, vznikly účetní informační systémy, které slouží ke komplexnímu zpracování účetních a ekonomických dat. (Kod'ousková, 2021b)

2.1 Účetní software pro malé, střední a velké podniky

Účetní software je software, který pokrývá všechny potřeby účetnictví a daňové evidence. V současné době je klasický jednoúčelový účetní software spíše výjimkou, jelikož jeho funkce jsou nedostačující. Využívají se spíše pokročilejší ekonomické softwary, které kromě účetnictví a daňové evidence nabízí další rozšířené funkce, kam lze zařadit registr majetku, skladové hospodářství, evidence dokumentů, knihu jízd a další. Představitelé ekonomického softwaru jsou například POHODA, Money S3 či Stereo. (Andrlík & Mikulica, 2014)

V rámci této práce je pro zjednodušení pojem účetní software používán také ve smyslu komplexnějšího softwaru ekonomického.

2.1.1 Malé podniky

Dle Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 je malý podnik definován tak, že zaměstnává méně než 50 zaměstnanců a jeho roční obrat nebo bilanční suma roční rozvahy nepřekročí 10 milionů EUR. Podnik přechází mezi kategoriemi MSP pouze v případě, že překročení dvou kritérií se opakuje ve dvou po sobě jdoucích účetních obdobích.

Malé podniky a živnostníci často využívají tzv. krabicový software. Jedná se o software, který je díky své ceně pro menší podniky přijatelnější než software vyvíjený na míru. Krabicový software je šířen na datových nosičích, nebo je distribuován pomocí webových stránek dodavatele a není složité provést implementaci. Tento druh softwaru je pro všechny uživatele shodný a mezi hlavní nedostatky tohoto řešení lze tedy zařadit nemožnost provádět individuální úpravy systému. (Szydłowska, 2020)

V současné době ale na trh vstupují i systémy pro plánování podnikových zdrojů (ERP systémy), které jsou přizpůsobeny pro malé podniky. Podle Caflou (n.d.) tyto systémy využívají podniky, které se snaží zefektivnit své operace, aby získaly konkurenční výhodu oproti větším podnikům s více zdroji.

2.1.2 Střední podniky

Dle Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 je střední podnik definován tak, že zaměstnává méně než 250 zaměstnanců a jeho roční obrat nepřekročí 50 milionů EUR nebo bilanční suma roční rozvahy nepřekročí 43 milionů EUR.

U podniků střední velikost je více používán modul ERP (dále více popsán v kapitole 3) než krabicový software, protože střední podniky mají složitější výrobní či obchodní procesy. Proto je zde nutné pořídit software, ke kterému dodavatel poskytuje i další služby a program lze nastavit podle potřeb zákazníka. Cena těchto programů bývá vyšší, a tak podniky většinou platí paušální měsíční částku. (Andrlík & Mikulica, 2014)

Na českém trhu se nachází například účetní software HELIOS, který se řadí pod ERP systémy. Má tři možná řešení, podle velikosti podniku. Pro střední podniky existuje

HELIOS iNuvio, který využívá více než 4 500 firem v Česku i na Slovensku. (Helios, n.d.a)

2.1.3 Velké podniky

Dle Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 je velký podnik definován tak, že zaměstnává více než 250 zaměstnanců a jeho roční obrat přesahuje 50 milionů EUR nebo bilanční suma roční rozvahy přesahuje 43 milionů EUR.

Účetnictví velkých podniků bývá komplikované, a proto využívají komplexní ERP systémy. Většinou se jedná o systémy, které jsou laděny na míru podniku, který daný software využívá. (Vshosting, n.d.)

Vzhledem k tematickému zaměření bakalářské práce již nebude velkým podnikům věnována pozornost.

3 ERP systém

ERP systém (Enterprise Resource Planning) neboli systém plánování podnikových zdrojů je typ softwaru, který pomáhá optimalizovat výkon podniku pomocí automatizace a řízení základních obchodních procesů v organizaci. (Microsoft, n.d.)

Na obrázku 1 lze vidět různé prvky, které ERP systém nabízí. Jedná se například o finance, lidské zdroje nebo projektový management. Tento systém umožňuje společností spojit všechny prvky nebo alespoň většinu z nich do společného systému, který poskytuje přehlednou organizaci všech dat na centrálním místě. (Caflou, n.d.)

Obrázek 1: Prvky ERP systému

Zdroj: Caflou (n.d.)

3.1 Historie ERP

Počátky ERP začínají v roce 1913, kdy Ford Whitman Harris vyvinul model EOQ (Economic Order Quantity) – systém pro plánování výroby založen na papírových záznamech. Několik desítek let byl tento model standardem ve výrobě, ale v roce 1964 výrobce nástrojů Black and Decker, jako první podnik nasadil řešení MRP (Material Requirements Planning), které kombinovalo právě systém pro plánování výroby a sálový počítač. S vývojem počítačových technologií v 70. a 80. letech 20. století byly navrženy další koncepty, které měly za cíl zvládnout obchodní aktivity a začlenit finance, řízení vztahů se zákazníky a lidskými zdroji. V roce 1990 tak pro tuto novou kategorii

podnikového řídicího softwaru vznikl název ERP (Enterprise Resource Planning) – systém plánování podnikových zdrojů. (Oracle, n.d.)

3.2 Funkční moduly v ERP

ERP systémy pokrývají hlavně tři funkční oblasti. Jedná se o logistiku, finance a personalistiku.

Logistika

Logistika tvoří primární proces podniku. Lze do ní zařadit nákup, výrobu, skladování a prodej.

Dle Basl a Blažíček (2012) cyklus logistiky obchodního řetězce zahrnuje přijetí obchodního případu, vytvoření objednávky, plánování materiálu na výrobu včetně zpracování návrhu na nákup, objednání a nákup zboží a služeb, zajištění skladového hospodářství, plánování výrobních kapacit, řízení a realizace výroby, expedice hotových výrobků a archivace zakázek a souvisejících dat.

Dnešní trh klade vysoké nároky na efektivitu a produktivitu všech procesů v organizaci. Je tedy nezbytné mít správně nastavené skladovací procesy, jelikož se jedná o jeden z klíčových faktorů interní logistiky, která umožňuje firmě rychle a spolehlivě dodávat zboží zákazníkům a zároveň minimalizovat náklady na skladování a expedici. (Abra, 2023)

ERP systém koordinuje a integruje různé logistické operace, což umožňuje jejich centrální řízení. Tím se minimalizuje riziko lidských chyb a zároveň se zvyšuje přesnost a spolehlivost prováděných procesů. Příkladem může být automatizace základních skladových operací, jako je příjem a výdej zboží prostřednictvím čárových kódů, RFID technologií a automatizovaných systémů skladování. (Abra, 2023)

ERP systém v rámci logistiky také zvyšuje přehled o logistických operacích a umožňuje analýzu dat. Díky tomu je možné analyzovat slabá místa podniku a zavést opatření na jejich zlepšení. (Abra, 2023)

Dále se provádí integrace skladu a logistiky s výrobou a prodejem. V tomto případě je možné sledovat stav zásob v reálném čase a automaticky provést objednávky na sklad v případě, že zásob není dostatek. (Abra, 2023)

Modul logistiky v ERP systémech přináší řadu nástrojů, které pomáhají optimalizovat náklady na výrobu, skladování, expedici, řízení výrobního a logistického řetězce. Dalším benefitem je urychlení logistických procesů a s tím spojená vyšší spokojenost zákazníků, kteří své výrobky dostanou rychleji. (Abra, 2023)

Finance

Dle Basl a Blažiček (2012) je základem finančního účetnictví vedení všech finančních operací podniku, což zahrnuje finanční účetnictví, nákladové účetnictví, controlling, správu a kontrolu investic, řízení hotovosti, finanční plánování, výpočet a účtování mezd, výkaznictví dle účetních norem, účtování v cizích měnách a kursové rozdíly.

Finanční a účetní modul je hlavní část každého ERP systému. Pomáhá spravovat hlavní účetní knihu, automatizuje klíčové finanční úkony, sleduje pohledávky a závazky, efektivně uzavírá účetní knihy či snižuje finanční rizika. (SAP, n.d.)

Dle Vario (n.d.a) lze modul finance rozdělit do několika kategorií. Jedná se o účetnictví, banku, controlling, pokladnu, evidenci majetku a kurzovní lístek. V bance je možné provést zjednodušení a zefektivnění procesů při zpracování bankovních transakcí, jedná se například o automatické párování dokladů, a to nejen podle variabilních symbolů. V rámci controllingu lze sledovat, jak firma plní plány a rozpočty, které byly předem stanoveny. Je tak možné odhalit případné nedostatky v plnění stanovených cílů a zapracovat na jejich zlepšení. Evidence majetku pak zajistí přehled nad hmotným i nehmotným majetkem, kdy každý majetek má plán odpisů a jednotlivých technických zhodnocení. Je tedy možné získat přehled o stavu majetku za jakékoli období. Kurzovní lístek slouží k evidenci cizích měn a kurzů, kdy ERP systém automaticky přepočte hodnoty evidované v cizí měně na měnu domácí podle aktuálního kurzu České národní banky.

Personalistka (lidské zdroje)

Personalistka je třetí důležitá součást ERP systémů. Jedná se především o evidenci pracovní doby zaměstnanců, propojení se mzdovým systémem a plánování lidských zdrojů. (Everesta, n.d.)

Modul pro správu lidských zdrojů lze rozdělit do dvou oblastí – personalistika a mzdy. V personalistice ERP systém poskytuje podporu v náboru, umožňuje například vést

evidenci školení a kvalifikací, které jsou zapotřebí pro jednotlivé pozice. V oblasti mezd systém přináší všechny potřebné informace pro zpracování mezd. Jedná se o evidence čerpání dovolené, automatický výpočet srážek ze mzdy (exekuce) a další. Softwary také poskytují kontrolní mechanismy na odhalení případných chyb. (Vario, n.d.b)

Dle SAP (n.d.) se k ERP systému dají připojit doplňky pro řízení lidského kapitálu (HCM – Human Capital Management), které mohou vést k robustnějším funkcím personalistiky – například analýzu pracovních sil nebo řízení zaměstnanecké zkušenosti.

3.3 Rozdělení ERP systémů

ERP systém lze dělit podle toho, jak dokáže pokrýt a integrovat interní procesy, mezi které patří logistika (pod kterou lze zahrnout i výrobu), personalistika a ekonomika (finance). (Sodomka, 2007)

All-in-one

Prvním typem je All-in-one ERP systém. Toto označení znamená, že systém zahrnuje všechny důležité části, které jsou ve firmě. Věnuje se všem interním procesům do hloubky, což je považováno za jeho přednost. Tento software je od samého začátku vyvíjen tak, aby spolu jednotlivé složky navzájem spolupracovaly, takže systém pracuje jako propojený celek. Celý proces implementace zajišťuje pouze jeden dodavatel. (Abra, n.d.a)

Best-of-Breed

Řešení Best-of-Breed označuje specializovaný software, který vyniká v určité oblasti. Tato řešení jsou vhodná pro organizace, které vyžadují vysoce propracovaný software se špičkovou funkcionalitou a pokročilými schopnostmi v určitém oboru. Jako příklad lze uvést software pro zpracování mezd, který se specializuje na komplexní výpočty mezd a dodržování předpisů. (Flanagan, 2024)

Mezi výhody Best-of-Breed lze zařadit rozšířenou funkcionalitu. Díky zaměření na určitou oblast, tato řešení nabízejí pokročilé funkce, které jsou nad rámec toho, co dokáží systémy All-in-one. Další výhodou je flexibilita a přizpůsobivost. Tím, že se software soustředí na určité procesy, lze ho snadněji přizpůsobit konkrétním požadavkům dané organizace. (Flanagan, 2024)

Problémy s integrací lze řadit mezi nevýhody Best-of-Breed řešení. Integrace těchto systémů s jinými softwary bývá často komplikovaná. To má za následek ztížení sdílení dat mezi různými systémy. (Flanagan, 2024)

Lite ERP

Lite ERP se na rozdíl od All-in-one a Best-of Breed neodlišují zaměřením, ale rozsahem řešení. Jedná se tak o zjednodušené verze ERP systémů. Lze konstatovat, že tento typ systémů disponuje velmi dobře zvládnutou lokální legislativou, a přitom jsou tato řešení cenově dostupnější a mají snadnější implementaci než plnohodnotné ERP systémy. To využijí především malé podniky. (Špatenka & Tillingerová, 2021)

3.4 Typy nasazení ERP systémů

Z hlediska typu nasazení lze ERP dělit na tzv. On-premise, On-demand a hybridní ERP systém.

On-premise

V On-premise si každý podnik řeší vlastní provoz systému samostatně. Zaplatí tedy za infrastrukturu, hardware, úložiště dat, operační systém a základní software (jako jsou databázové servery), samotný software ERP a jeho údržbu. Výhodou tohoto modelu může být, že má podnik plnou kontrolu nad systémem – jak je implementován, kdy je potřeba provést upgrade a další. (Velosio, 2016)

On-demand

Přístup On-demand spočívá v tom, že si podnik zařídí externí cloudovou infrastrukturu od dodavatele. (Velosio, 2016)

V tomto modelu dochází k tomu, že se poskytne software jako služba (neboli SaaS – Software as a Service). Podnik nekontroluje ani nenastavuje platformu ani infrastrukturu (sítě, servery, operační systémy). To je vše v kompetenci dodavatele. (Gála a kol. 2015)

Při přechodu na cloudové ERP podnik nepotřebuje žádné kapitálové výdaje předem, platí se totiž za službu, která je účtována v měsíčním paušálu, což vyhovuje především malým a středním podnikům. Mezi výhody patří, že cloudové ERP bývá flexibilní a přístupné

odkudkoli. Uživatelé tak mohou k softwaru přistupovat z mobilního zařízení, tabletu nebo počítače. Dodavatel také zajišťuje upgrady či nové verze. (Velosio, 2016)

Hybridní systém ERP

Společnosti, které chtějí kombinovat obě předchozí varianty, tak mohou zvolit hybridní implementaci ERP systému. Některé důležité aplikace, které společnosti nechtějí umístit mimo svoji kontrolu, budou nainstalovány a provozovány On-premise a část aplikací a dat je provozována v cloudovém řešení. Díky tomu se kombinují výhody obou přístupů – jak udržení kontroly nad systémem, tak jeho snazší dostupnost pro uživatele. Toto řešení se někdy nazývá dvouvrstvý systém ERP. (SAP, n.d.)

3.5 Rozšíření ERP II

V současné době existují také systémy nazývané ERP II. Podnikový systém ERP II představuje rozšířený systém ERP o tři hlavní oblasti: SCM (Supply Chain Management) – řízení dodavatelského řetězce, CRM (Customer Relationship Management) – řízení vztahu se zákazníkem a BI (Business Intelligence) – manažerský informační systém. Tyto oblasti představují také hlavní kategorie podnikových aplikací v ČR i ve světě. (Basl & Blažíček, 2012)

SCM je určitý proces či postup, který zajišťuje koordinaci toků výrobků, služeb, financí a informací. Je to velice propracovaný způsob řízení dodavatelského řetězce, díky kterému se požadované zboží či služby dostanou ve správný čas na předem stanovené místo, za přijatelnou cenu a v optimálním množství. SCM zahrnuje procesy jako výrobu, nákup, plánování zásob, logistiku, distribuci a správu objednávek. Jedná se tedy o všechny procesy, které promění suroviny na hotové výrobky a dostanou je do rukou zákazníka. (Česká logistika, n.d.)

Klíčové komponenty ve správě dodavatelského řetězce lze vidět na obrázku 2.

Obrázek 2: Klíčové komponenty v SCM

Zdroj: SAP (n.d.)

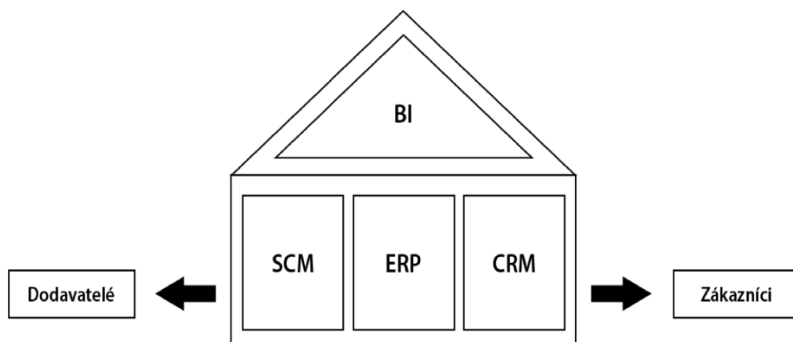
CRM je určitý komplex technologií zahrnující aktivity, které jsou zaměřené na vytváření, udržování a zlepšování dlouhodobých vztahů se zákazníkem. Cílem CRM je získávat nové zákazníky a udržovat spokojený vztah se zákazníky stávajícími. (Korpas, 2023)

CRM poskytuje čtyři způsoby uplatnění. Jedná se o aktivní CRM, kde základem je aktivní centralizovaná databáze, která podporuje automatizaci procesů (stejně jako u ERP systémů). Druhý způsob je operativní CRM, který podporuje podnikové procesy a zahrnuje i prodej, marketing a služby. Každá interakce se zákazníkem je pak přidána do historie kontaktů a uživatelé pak v případě potřeby z něho mohou čerpat. Třetí způsob je kooperativní CRM, které zahrnuje přímou interakci se zákazníkem. Jedná se o různé komunikační kanály, kde součástí mohou být i automatizované hlasové odpovědi. A poslední způsob je analytické CRM, které analyzuje zákaznická data z různých pohledů – například analýza zákaznického chování či navrhování marketingových kampaní vedoucí k vyšší efektivnosti. (Basl & Blažíček, 2012)

BI představuje sadu konceptů a metod, které vedou ke zkvalitnění rozhodovacích procesů firmy. Aplikace BI přináší produkty pro zlepšení kvality a výkonosti podnikového řízení a s tím související konkurenceschopnosti podniku. Jedná se o aplikace s multidimenzionálními dostupnými informacemi, které jsou určeny pro střední a top management, dále pro analytiku či pro plánovače. (Basl & Blažíček, 2012)

Na obrázku 3 je možné vidět vzájemný vztah jednotlivých aplikací v rozšířeném ERP systému.

Obrázek 3: Schéma rozšířeného ERP systému

Zdroj: Basl a Blažiček (2012)

3.6 Výhody ERP systémů

Implementace ERP systémů přináší podnikům řadu výhod, které mohou velmi pomoci s konkurenceschopností.

První výhodou je **snížení nákladů a zvýšení efektivity**. Jelikož ERP systémy umožňují automatizaci procesů, tak dochází ke snížení velkého množství rutinních manuálních činností a díky tomu dochází k eliminaci chyb. Dále lepší plánování a optimalizace zásob vede k úspoře nákladů a lze zvýšit efektivitu výrobního procesu. Podniky často uvádějí, že díky ERP systému se jim podařilo snížit náklady až o 20 % a zvýšit efektivitu o 15 %. (Algotech, n.d.)

Mezi druhou výhodou lze zařadit **management workflow**. Centralizovaná správa firemních procesů značně usnadňuje spolupráci mezi odděleními či urychluje schvalovací procesy (Algotech, n.d.). Firma je pak lépe schopná spolupracovat například s externími obchodními partnery, což napomáhá k plnění obchodních cílů. (Finch, 2021)

Jednou z největších výhod ERP systémů je, že slouží jako **datová centra**. Je tedy možné sbírat, ukládat a analyzovat data z celého provozu na jednom místě. To ocení především zaměstnanci daného podniku, jelikož nemusí každý den monitorovat obchodní aspekty, jako je například stav zásob. (Finch, 2021)

Tento typ systémů je také navržen tak, aby dodržoval **právní předpisy**. Pro firmy je díky tomu snazší držet krok s právními předpisy, směnicemi a dalšími specifikacemi. (Finch, 2021)

3.7 Nevýhody ERP systémů

Samozřejmě implementace ERP systémů s sebou přináší i nevýhody.

ERP systémy jsou často **velmi nákladné** a pro řadu firem jejich implementace představuje nemalý výdaj. Kromě ceny za samotný software je potřeba investovat i do školení zaměstnanců. **Školení** by mělo pokrývat všechny funkce ERP a je vhodné investovat i do školicích plánů, které usnadní zaškolení nových zaměstnanců. To mohou ocenit především podniky s vyšší hodnotou fluktuace. (Finch, 2021)

Mezi další nevýhody patří **časová náročnost** implementace nebo **složitost** na obsluhu. (Finch, 2021)

3.8 Využití umělé inteligence v ERP systémech

ERP systémy se neustále vyvíjejí a zdokonalují, jelikož chtějí v maximální možné míře zautomatizovat své procesy. Klíčovým faktorem pro změnu ERP systémů je stále se rozvíjející umělá inteligence (AI – Artificial Intelligence). Pod pojmem umělá inteligence si lze představit vybavení počítačového systému, které je schopno vykonávat činnosti a zpracovávat úlohy, které do této doby vyžadovaly lidskou inteligenci. (Králová, 2023)

Umělá inteligence se v ERP systémech vyskytuje například ve formě konverzačního robota (chatbot). Chatboti umožňují vygenerovat z mluveného slova strukturovaná data, která následně překontrolují a porovnají s daty již zadanými v systému. Takto mohou snadno vznikat objednávky, dodací listy, potvrzení příjmu na sklad apod. (Králová, 2023)

Dále se AI využívá v oblasti prodeje a marketingu pro vylepšení prodejních procesů. Umělá inteligence má možnost se rychle podívat do velkého množství dat o zákaznících a objednávkách a je tak schopna například určit marketingovou strategii. (Králová, 2023)

Další možností využití umělé inteligence je využití k automatickému řízení skladů. AI má možnost rozhodovat o umístění a pohybu materiálu ve skladu. Lze tak propojit data z objednávek, z výroby a skladovacích systému a následně optimalizovat interní logistické procesy podniku. (Králová, 2023)

3.9 ERP systém v malých a středních podnicích

Trh ERP se v posledních letech výrazně změnil. V minulosti byly malé podniky nerespektovány a využívání ERP systémů pro ně bylo takřka nemožné. Jednalo se totiž o tak nákladnou záležitost, že si ji firmy nemohly dovolit. (Sodomka & Klčová, 2011)

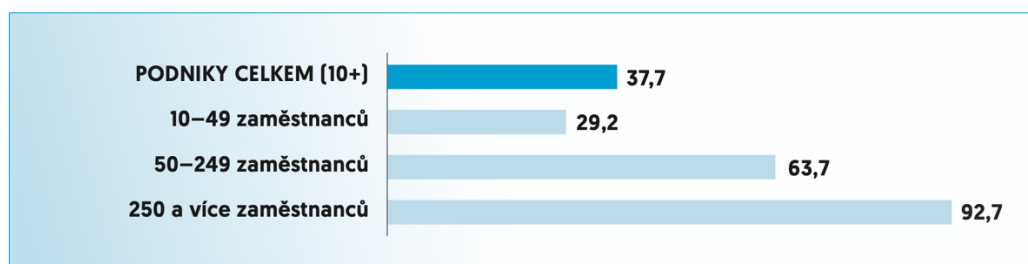
V současné době se trh s účetními softwary typu ERP přizpůsobil i malým podnikům, které tento systém mohou využívat. Dle SAP (n.d.) software ERP pro malé podniky umožní efektivně řídit každý aspekt společnosti – prodej, vztah se zákazníky, ale například i finance či provoz.

Vzhledem ke změně trhu s ERP systémy, kdy dodavatelé vymýšlejí odlehčené verze softwaru tak, aby vyhovovaly i malým a středním podnikům, je práce zaměřena především na ERP systémy. Jedná se totiž o často využívaný účetní software v MSP.

ERP systém uzpůsobený pro malé a střední podniky nabízejí například Helios, SAP, Caflou, Money ERP.

Na obrázku 4 lze vidět procento podniků v České republice dle velikosti využívající ERP systém v roce 2022. Je tedy možné si povšimnout, že 29,2 % malých podniků využívá ERP systémy a střední podniky je využívají dvojnásobně více.

Obrázek 4: Podniky dle velikosti využívající ERP (v %) v ČR v roce 2022

Zdroj: Asseco Solutions, a.s. (2022)

4 Kritéria pro výběr účetního softwaru

Na českém trhu je mnoho dodavatelů, kteří nabízejí svůj účetní software. Při výběru je však nezbytné, aby si podnik uvědomil své požadavky na program a klíčové vlastnosti, které by měl software mít. Například výrobní podnik bude sledovat jiná kritéria než podnik zabývající se obchodní činností. Je tedy za potřebí vybrat systém, který podpoří další rozvoj podniku. (Prokeš, 2022)

V následující části práce jsou vybrána 4 kritéria, které by firmy měly při výběru svého účetního softwaru zohlednit. Dle autorčina názoru jsou právě tyto čtyři kritéria u malých a středních podniků považována za nejdůležitější.

4.1 Cena

Při výběru účetního systému by si firma měla stanovit rozpočet, který má na software vyhrazený. Při pořízení systému podniky často řeší kompromis mezi cenou a funkcionalitou. Pokud firma bude mít dostatečně velký rozpočet, tak s největší pravděpodobností dospěje k závěru, že potřebuje systém vyvinutý na míru. Každá firma má totiž své unikátní požadavky a jinak nastavené podnikové procesy. Krabicové softwary, které jsou většinou levnější záležitosti, se nedokáží přizpůsobit konkrétním potřebám firmy, takže zákazníci pak používají jen část funkcionalit systému. (Strelec, n.d.a)

4.2 Podpora systému

Podpora systému je služba, kterou poskytuje dodavatel softwaru či IT firma svému odběrateli obvykle za určitou úplatu. Podporu systému lze rozdělit do třech úrovní. Do první úrovně spadá uživatelská podpora, která řeší především problémy vznikající u koncových uživatelů systému při práci se systémem. Druhý typ podpory je administrátorská podpora, kde se jedná především o dotazy týkající se instalace, provozu, aktualizace či konfigurace systému. Třetí typ je podpora pro vývojáře. Tato podpora se využívá především, pokud má systém aplikační rozhraní pro komunikaci (API – Application Programming Interface) – díky kterému lze propojit dva nebo více systémů tak, aby mezi sebou navzájem komunikovaly. Tento typ podpory obvykle poskytuje samotný tvůrce nebo dodavatel systému. (Strelec, n.d.b)

Kvalita, cena a dostupnost podpory by měla hrát důležitou roli při výběru vhodného účetního softwaru.

4.3 Bezpečnost

Počet kybernetických útoků v ČR stále roste (jak je znázorněno na obrázku 5 z dat výzkumu Asseco Solutions).

Zabezpečení systému by proto mělo být při výběru účetního softwaru zohledněno, a to bez ohledu na to, zda se jedná o cloudové nebo on-premise řešení. (Houser, 2010)

Obrázek 5: Vývoj počtu kybernetických útoků v ČR 2019-2022

	2019	2020	2021	2022
Phishing	483	738	1277	1217
Spam	128	216	164	192
Malware	85	109	141	191
Other	85	86	58	106
Probe	141	68	67	62
Trojan				
DOS	16	16	11	
Botnet	4	2	1	4
Virus				
Portscan	3	29	7	2
Pharming	9	3		

Zdroj: Asseco Solutions, a.s. (2022)

Nejvíce vyskytovaný druh kybernetického útoku v letech 2019 až 2022 byl Phishing. Jedná se o útok, kdy se útočník snaží získat důvěrná data společnosti. Tento typ útoku nejčastěji probíhá pomocí podvodného mailu, který obsahuje škodlivý odkaz nebo přílohu obsahující malware. V rámci účetního softwaru se tímto útočníci snaží získat přístupové údaje, díky kterým se pak v systému mohou chovat jako běžní uživatelé a dostanou se tak k důvěrným informacím. Cílem těchto útoků je často krádež dat, jako jsou bankovní údaje, informace o zákaznících či strategické plány. (MyCom Solution s.r.o., 2023)

Mezi klíčové bezpečnostní prvky v systémech lze zařadit šifrování dat, identifikace a ověření uživatelů, auditování a sledování aktivit a v neposlední řadě aktualizování a zálohování. (Řeháček, 2023)

Šifrování dat lze považovat za základní prvek kybernetické bezpečnosti, který spočívá v transformaci dat do nečitelné podoby pro neoprávněné osoby. Tento proces je často využíván k ukládání citlivých informací – platební údaje a identifikační údaje. Identifikace a ověření uživatelů je velmi důležitý prvek kybernetické bezpečnosti. Účetní software by měl udělit přístup pouze autorizovaným uživatelům. Toho lze dosáhnout pomocí vynucování použití silného hesla, dvoufázové autorizace či pomocí biometrických technologií. Sledování aktivit v systému je nezbytné pro včasné rozpoznání podezřelé činnosti. Účetní systémy by tak měly umožnit vedení auditních stop, které zaznamenávají každou akci, co uživatel v systému vykoná. Pravidelná aktualizace zajistí odstranění známé bezpečnostní chyby a zálohování umožňuje obnovu dat, pokud dojde k narušení systému. (Řeháček, 2023)

4.4 Integrace

Integrace neboli propojení systému je v dnešní době také velmi důležitá a dokáže významně usnadnit práci se systémem. Jedná se o propojení s Excelem, kalendářem, e-mailem, ale také např. propojení dvou a více systémů (například pomocí API). Rozhraní API funguje tak, že např. pokud zaměstnanec vyřídí přijatou objednávku a změní její stav, systém automaticky odešle na externí API (v tomto případě se může jednat o e-shop) informaci o tom, že byla objednávka vyřízena. E-shop pak na základě této informace změní stav objednávky. (Kozák, 2023)

5 Analýza účetních softwarů používaných MSP

Tato část práce je zaměřena na analýzu vybraných účetních softwarů, které využívají malé a střední podniky v České republice. Jedná se o účetní software POHODA, HELIOS a ABRA.

5.1 POHODA

Program POHODA je produktem společnosti Stormware s.r.o., která již 31 let vyvíjí účetní programy. Jedná se o účetní a ekonomický systém, který je určen pro firmy různých velikostí. Je tedy vhodný pro malé, střední i velké podniky. (Stormware, n.d.a)

Účetní program POHODA je k dispozici v několika cenově a funkčně odlišných variantách. V současné době společnost Stormware s.r.o. nabízí tři produktové řady – POHODA, POHODA SQL a POHODA E1. Produktová řada POHODA obsahuje standartní funkce a možnosti pro vedení účetnictví a daňové evidence. Je ideální pro živnostníky a malé firmy. POHODA SQL je již vyšší řada, která oproti základní řadě POHODA obsahuje vyšší zabezpečení dat při souběžné práci více uživatelů a také zahrnuje podrobnější přístupová práva. Je vhodná především pro střední firmy. POHODA E1 je nejvyšší řada, kterou společnost Stormware s.r.o. nabízí. Obsahuje vlastní agendy a datová pole, pokročilé uživatelské úpravy či rozšířené funkce ve skladech. Je vhodná především pro náročné uživatele a velké firmy. (Stormware, n.d.a)

Produktové řady POHODA SQL a POHODA E1 nabízejí následující varianty programu: Jazz, Standard, Profi, Premium a Komplet. Produktová řada POHODA obsahuje varianty Mini a Lite, které jsou zaměřené pouze na jednoduché a základní funkce účetního systému. (Stormware, n.d.a)

Všechny výše zmíněné varianty se od sebe odlišují funkčností, ale i cenou. Dle Stormware (n.d.b) základní licence, která obsahuje využití pro jeden počítač, stojí od 3 000 Kč do 35 000 Kč. Záleží, jakou produktovou řadu a jakou variantu si zákazník vybere.

5.2 HELIOS

Program HELIOS je produktem společnosti Asseco Solutions a.s., která byla založena v roce 1990, na trhu je tedy již 34 let. Asseco Solutions a.s. se zabývá nejen vývojem, ale také implementací a podporou specializovaných systémů pro firmy všech velikostí. (Asseco Solutions, a.s., n.d.)

Účetní program HELIOS je dostupný stejně jako program POHODA v několika variantách. Jedná se o HELIOS RED, který je určený především pro živnostníky. Obsahuje modulární systém vhodný pro různé obory podnikání, snadné zavedení, které je možné zvládnout bez pomoci, dále je v této variantě zahrnuté jednoduché provázání s e-shopy atd. (Helios, n.d.b)

Další variantou je HELIOS Easy, který je určený především pro malé firmy. U této varianty si lze vybrat, zda chce zákazník ERP systém využívat na vlastním serveru či preferuje cloudové řešení. Dále HELIOS Easy obsahuje telefonickou a e-mailovou podporu, školení, reporting, controlling a manažerské vyhodnocování. U této varianty je také možnost vybrat si jeden ze standardních balíčků vycházejících z nejvíce poptávaných konfigurací systému HELIOS Easy, jedná se tak o balíčky Komplet, Výroba, Výroba komplet, Ekonomika či Obchod. (Helios, n.d.c)

Třetí varianta softwaru HELIOS je HELIOS Inuvio vhodný pro střední firmy. V této řadě již systém sleduje data a sám je vyhodnocuje, je tedy možné zjistit případná rizika včas. HELIOS Inuvio je zaměřen na projektové řízení, ekonomiku, personalistiku, výrobu, dopravu a přepravu, sklady a obchod. (Helios, n.d.d)

Řešení pro velké firmy je HELIOS Nephrite, kde mezi hlavní přínosy pro firmu lze zařadit snazší týmovou spolupráci (díky rychlému toku elektronických dokumentů) a přehledné reporty a monitoring (dashboards, finanční plánování). Je zaměřen také na CRM – řízení vztahů se zákazníky. (Helios, n.d.e)

Asseco Solutions a.s. vyvinulo také varianty pro veřejnou správu. Jedná se tak o HELIOS Fenix a HELIOS Pantheon. (Helios, n.d.a)

5.3 ABRA

ABRA je účetní software vyvinutý společností ABRA Software a.s., která se zabývá vývojem informačních systémů pro firmy všech velikostí. Tato společnost patří do technologické skupiny ABRA Holding. (Abra, n.d.b)

Hlavním produktem ABRA Software a.s. je ABRA Gen, který patří do skupiny all-in-one ERP systému. Je vhodný především pro větší firmy a využívají ho podniky po celé České republice jako například Fokus Optik, Lékárna.cz či Profimed. (Abra, n.d.b)

ABRA Gen lze využít v oblasti řízení a managementu, CRM, nákupu, skladu, výrobě, prodeji, ve financích a účetnictví, v oblasti mezd a personalistiky, BI, controllingu a reportingu. (Abra, n.d.c)

Dle Abra (n.d.d.) ABRA nabízí software ABRA Flexi, který lze díky API (aplikační programové rozhraní) propojit s jakoukoli externí aplikací či e-shopem. Je provozován v cloudu, takže zákazník nemusí mít vlastní server, na kterém bude software spuštěn.

Existují tři varianty ABRA Flexi podle velikosti firmy, která bude software pořizovat. První varianta je BASIC, která je vhodná především pro živnostníky a malé firmy. Tato varianta obsahuje základní funkce účetnictví a základní agendy. Cena této verze je 395 Kč za uživatele. Pro malé a střední podniky je vhodná varianta Business, kde lze využívat import dat z Excelu, modul mezd a personalistiky či uživatelské reporty. Cena řešení Business je 995 Kč za uživatele. Poslední varianta je Premium, která je vhodná pro střední a velké firmy. Oproti řešení Business nabízí pokročilý obchod a sklady, automatickou fakturaci a EDI komunikaci. Cena ABRA Premium je 1 295 Kč za uživatele. (Abra, n.d.d)

6 Dotazníkové šetření

Praktická část této bakalářské práce je zaměřena na dotazníkové šetření. Byl vytvořen dotazník, který byl následně rozeslán mezi 200 firem po celé České republice spadajících do kategorie malých a středních podniků. Podniky, vyhovující kritériu malých a středních podniků, byly vybrány přes portál Živé firmy.cz a následně byly kontaktovány e-mailem, kde jim byly sděleny informace tykající se dotazníku a odkaz na dotazník. Dotazník byl vytvořen pomocí služby Survio.cz a pro respondenty byl zcela anonymní.

Dotazník z celkově obeslaných 200 firem vyplnilo celkem 47 respondentů, což představuje 23,5 %. Dotazník celkem otevřelo 73 firem, z toho 47 firem dokončilo jeho vyplnění, takže úspěšnost vyplnění dotazníku je 64 %. Celková doba vyplnění je v průměru 3-5 minut.

Dotazník (viz příloha A) obsahoval 19 otázek, které lze rozdělit na obecné informace o podniku (4 otázky), dále na informace o současném účetním softwaru, který firma využívá (6 otázek) a nejvíce otázek bylo zaměřeno na kritéria pro výběr účetního softwaru (9 otázek). Nejvíce se vyskytovaly otázky uzavřené a polouzavřené, kterých bylo celkově 17, dále jedna otázka byla otevřená a v jedné otázce měli respondenti udělit body na jednotlivá kritéria, podle toho, jak jsou jednotlivá kritéria pro respondenty rozhodující při výběru účetního softwaru.

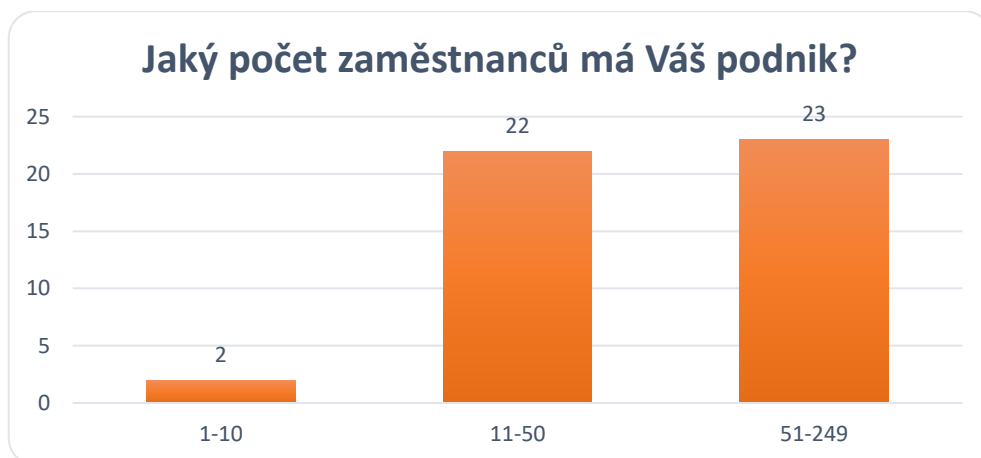
Hlavním cílem dotazníkového šetření bylo zjistit, jaká kritéria pro výběr účetního softwaru jsou pro malé a střední podniky důležitá. Dále se dotazník zabýval zjištěním spokojenosti podniků se současně využívaným účetním softwarem a vyhodnocením podstatnosti digitalizace v účetnictví.

6.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Vyhodnocení dotazníkového šetření bylo provedeno v Microsoft Excel pomocí absolutních četností. Ke každé otázce z dotazníku bylo vytvořené grafické znázornění. Nejčtenější vyjádření je pomocí dvourozměrných sloupcových grafů, dále je využit graf dvourozměrný výsečový.

- Otázka č. 1 – Jaký počet zaměstnanců má Váš podnik?

Obrázek 6: Grafické znázornění otázky č. 1

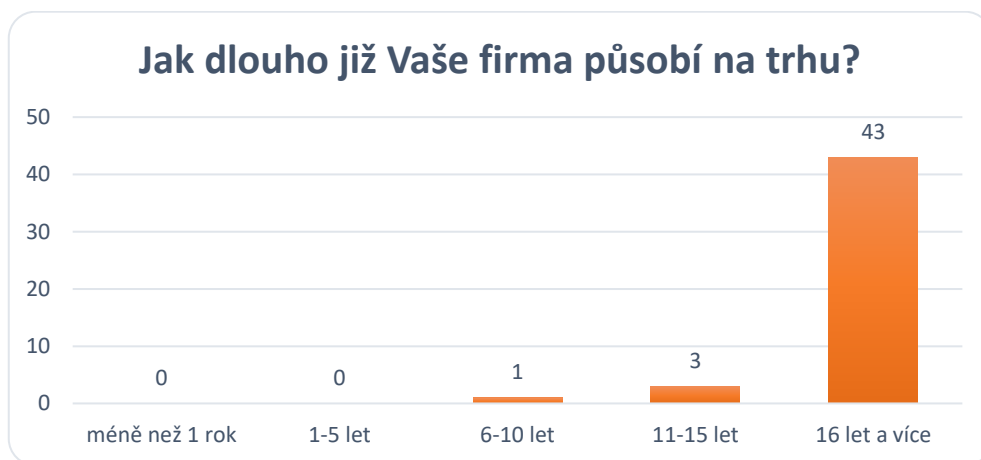

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Na obrázku 6 je možné vidět grafické znázornění první otázky týkající se počtu zaměstnanců v daném podniku. Dle ní lze rozřadit podniky dle velikosti na malé a střední podniky, jelikož jedním z kritérií je právě počet zaměstnanců. Otázka č. 1 byla uzavřená a dotazovaní vybírali jednu z možností. Nejvíce respondentů, celkem 23, je z kategorie 51–249 zaměstnanců. Jedná se tak o podniky střední velikosti. S počtem 22 respondentů byly zastoupeny podniky od 11–50 zaměstnanců a nejméně respondentů, pocházelo z podniků do 10 zaměstnanců. Tyto dvě kategorie lze řadit mezi malé podniky.

- Otázka č. 2 – Jak dlouho již Vaše firma působí na trhu?

Obrázek 7: Grafické znázornění otázky č. 2

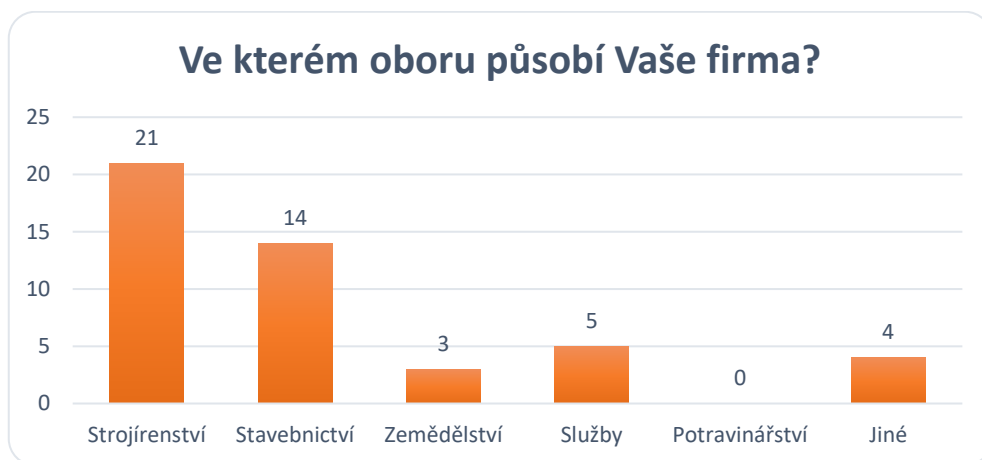

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Druhá otázka (viz obrázek 7) se týká doby působení firmy na trhu. Jednalo se o uzavřenou otázku, kde dotazovaní měli vybírat jednu z možností. Z výsledku je patrné, že nejvíce podniků, účastnicích se dotazníkového šetření, na trhu působí již 16 let a více. Jsou to tedy převážně firmy, které mají již dlouhodobé zkušenosti v oboru. Druhá nejpočetnější odpověď s celkem 3 hlasy uvádí, že podniky na trhu působí 11–15 let. Nejméně odpovědí je v rozmezí 6–10 let, kdy tuto možnost vyplnila jen jedna firma. Žádná firma působící na trhu 5 let a méně se šetření nezúčastnila.

- Otázka č. 3: Ve kterém oboru působí Vaše firma?

Obrázek 8: Grafické znázornění otázky č. 3

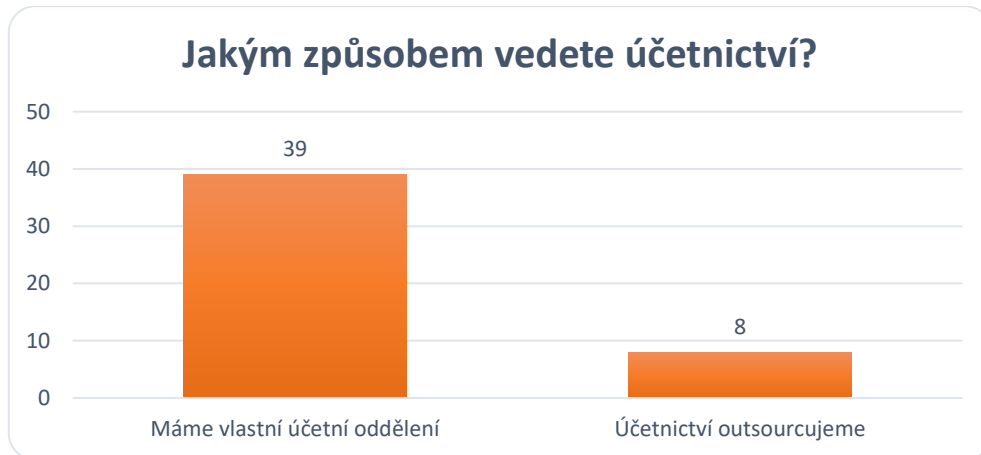
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Na obrázku 8 je možné vidět rozložení odpovědí na otázku číslo 3, zabývající se oborem, ve kterém daná firma působí. Tato otázka byla polouzavřená, jelikož dotazovaní měli na výběr jednu z možností nebo možnost „jiné“, kde následně bylo možné vyplnit chybějící obor, ve kterém firma podniká.

Celkem 44 % dotazovaných (21 respondentů) působí v oboru strojírenství, jedná se tak o nejčetnější odpověď. Dále 14 respondentů působí v oboru stavebnictví, 5 respondentů je z oblasti služeb a 3 respondenti jsou z oblasti zemědělství. Zbylí dotazovaní (celkem 4) zvolili variantu „jiné“, kde uvedli obory pila, hutní materiály, dodávky a montáže investičních celků a výstavba energetických zařízení.

- Otázka č. 4: Jakým způsobem vedete účetnictví?

Obrázek 9: Grafické znázornění otázky č. 4

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

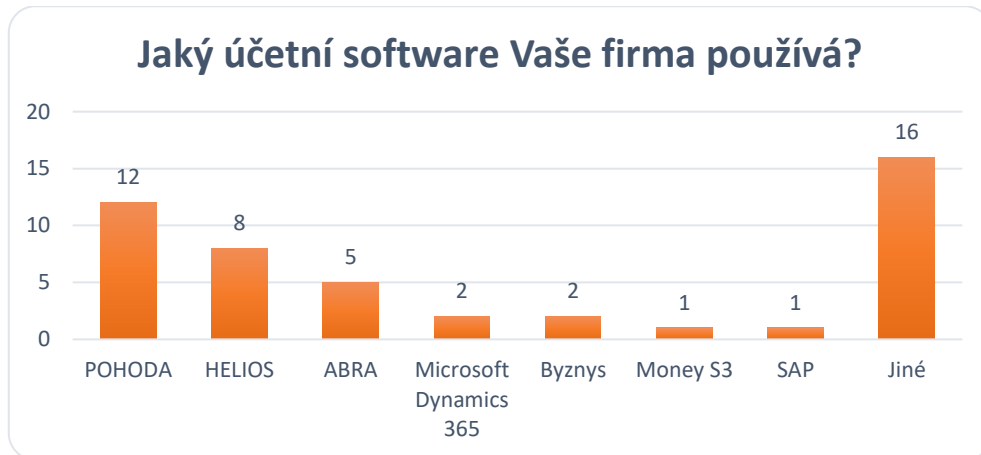
Čtvrtá otázka (viz obrázek 9) dotazníku zněla „Jakým způsobem vedete účetnictví?“. Jednalo se o uzavřenou otázku, kde respondenti vybírali jednu odpověď. Na výběr byly dvě možné varianty – firma má vlastní účetní oddělení, anebo účetnictví outsourcuje. Většina dotazovaných (39 respondentů) odpověděla, že firma má vlastní účetní oddělení. Zbylých 8 respondentů využívá služeb externího účetnictví.

Outsourcing účetnictví může přinést firmě nižší náklady (při malém množství účetní agendy), flexibilitu, zastupitelnost a mimo jiné i odbornost a zkušenosti. Pro menší firmy s malým množstvím účetních dokladů je tak výhodnější využívat externích služeb účetnictví, jelikož nemusí mít vlastní účetní, organizovat pravidelná školení apod. (Seyfor a.s., 2023)

Z výsledků dotazníkového šetření ale vyplývá, že i většina malých firem má spíše vlastní účetní oddělení. Z 24 malých podniků, které vyplnili dotazníkové šetření, jen 7 z nich využívá externí účetnictví, což je přibližně 30 %. A z 23 podniků střední velikosti pouze jeden účetnictví outsourcuje, zatímco zbylých 22 firem má vlastní účetní oddělení.

- Otázka č. 5: Jaký účetní software Vaše firma používá?

Obrázek 10: Grafické znázornění otázky č. 5

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Otázka č. 5 (graficky znázorněna na obrázku 10) byla zaměřena na využívaný software ve firmě. Opět se jednalo o polouzavřenou otázku, kde dotazovaní měli na výběr celkem ze 7 možných účetních softwarů a poté z možnosti „jiné“, kde mohli zapsat, jaký jiný software jejich firma využívá.

Nejvíce využívaný software ze 47 respondentů je s 12 hlasy účetní systém POHODA. Na druhém místě je systém HELIOS a na třetím místě je účetní software ABRA. Tyto tři nejvyužívanější účetní softwary mezi malými a středními podniky jsou více popsány v teoretické části bakalářské práce.

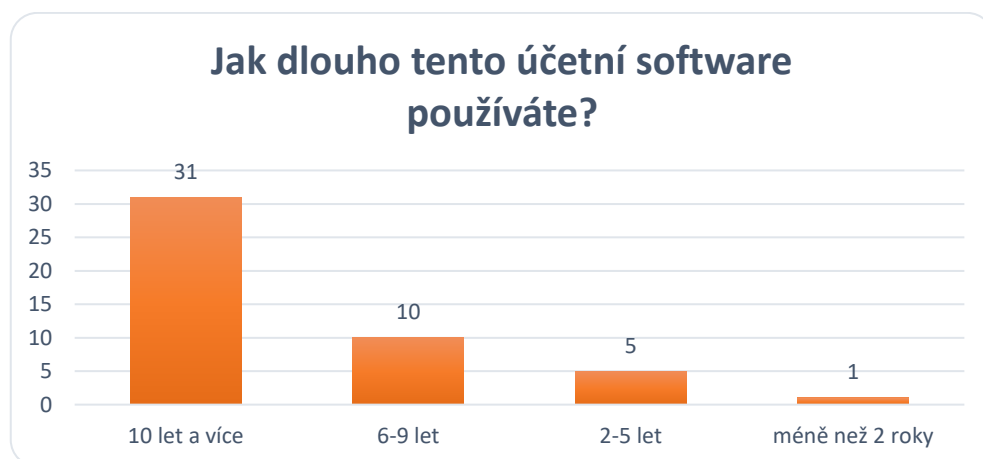
Po dvou hlasech získaly softwary Microsoft Dynamics 365 a Byznys. A dále jeden hlas získaly softwary Money S3 a SAP. Celkem 16 respondentů využilo možnosti „jiné“. Mezi jiné účetní softwary, které se využívají mezi malými a středními podniky patří Dialog 3000Skylla, TES software, Qwist, Infor ERP software, podnikový software Qi, Nugget software, KTK software, Dimenze ++, PREMIER systém, Ježek software DUEL, Eko-soft Krásná Hora, IPOS, SIDUS a KOSYS.

Jeden respondent podnikající v oboru strojírenství uvedl, že firma využívá dva účetní softwary. Nugget software využívají na mzdy a na finanční účetnictví firma používá KTK software. Dále jeden podnik, zaměstnávající v rozmezí 51-249 zaměstnanců, využívající software Qwist uvedl, že jim je tento software vyvíjen na míru.

Na základě této otázky lze konstatovat, že se trh s ERP systémy opravdu přizpůsobil i malým a středním podnikům, které tak tyto systémy mohou také využívat. Jelikož většina výše zmíněným účetních softwarů patří právě do skupiny ERP.

- Otázka č. 6: Jak dlouho tento účetní software používáte?

Obrázek 11: Grafické znázornění otázky č. 6

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Šestá otázka (viz obrázek 11) navazovala na otázku pátou, jelikož se týkala doby využívání účetního softwaru ve firmě. Jednalo se o uzavřenou otázku, kde dotazovaní měli zvolit právě jednu odpověď.

Nejčtenější odpovědí je, že firmy využívají daný účetní software 10 let a více. Takto odpovědělo celkem 66 % dotazovaných (31 respondentů). Dále 10 firem využívá účetní software 6-9 let a 5 firem 2-5 let. Pouze jeden respondent odpověděl, že účetní software využívá méně než 2 roky. Jedná se o podnik s 11-50 zaměstnanci využívající účetní systém POHODA. Celkově lze tedy konstatovat, že většina dotazovaných podniků má s účetním softwarem dlouholeté zkušenosti.

- Otázka č. 7: Jaké moduly ve Vašem účetním softwaru využíváte?

Obrázek 12: Grafické znázornění otázky č. 7

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

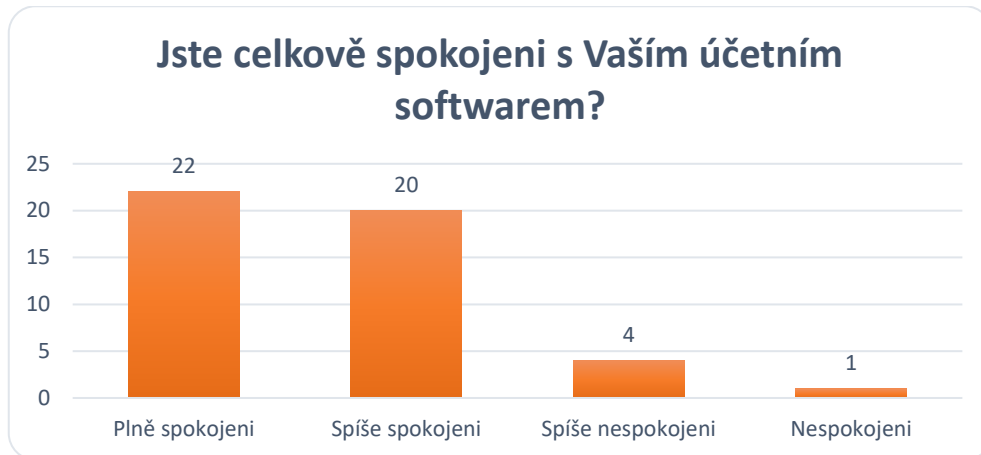
Sedmá otázka (viz obrázek 12) se zabývala moduly, které podniky v dané účetním softwaru využívají. Jednalo se o polouzavřenou otázku, kde respondenti mohli zvolit více odpovědí.

Nejčastěji využívaný modul je modul finance, který dostal 45 hlasů. Druhý nejvyužívanější modul je logistika, kam lze zařadit nákup, výrobu, skladování a prodej. Na třetím místě je modul personalistika, kterou zvolilo 28 podniků.

Dva respondenti využili možnosti „jiné“ a uvedli, že využívají modul na majetek a rozpočtování a kalkulace staveb.

- Otázka č. 8: Jste celkově spokojeni s Vaším účetním softwarem?

Obrázek 13: Grafické znázornění otázky č. 8

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

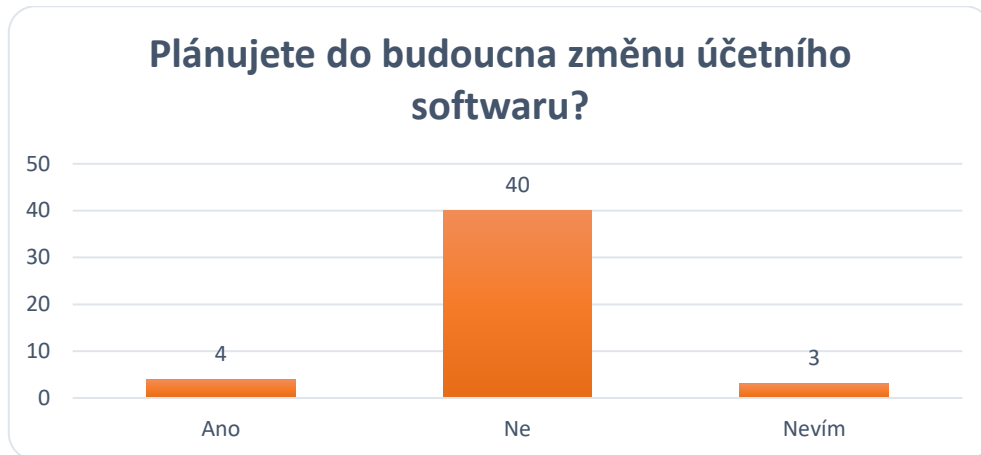
Osmá otázka (znázorněna na obrázku 13) zjišťovala celkovou spokojenost firmy s používaným účetním softwarem. Jednalo se o uzavřenou otázku se 4 možnostmi výběru – plně spokojeni, spíše spokojeni, spíše nespokojeni a nespokojeni.

U celkem 42 firem lze konstatovat, že jsou celkově spokojeni s účetním softwarem, který daná firma používá – 22 respondentů odpovědělo, že jsou plně spokojeni a 20 respondentů odpovědělo, že jsou spíše spokojeni.

Spíše nespokojeni s účetním softwarem jsou celkem 4 podniky ze 47 odpovídajících. Jedná se o podniky využívající softwary Microsoft Dynamics 365, TES software a Infor ERP software. A nespokojen je pouze jeden podnik. Tento podnik využívá účetní software SIDUS.

- Otázka č. 9: Plánujete do budoucna změnu účetního softwaru?

Obrázek 14: Grafické znázornění otázky č. 9

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Otázka devátá (viz obrázek 14) navazovala na otázku osmou zjišťující celkovou spokojenost firem s používaným účetním softwarem. Tato otázka se dotazovala, zda podnik plánuje do budoucna změnu účetního softwaru. Byla to otázka uzavřená se třemi možnostmi výběru – ano, ne, nevím.

Celkově 85 % dotazovaných (40 respondentů) odpovědělo, že účetní software měnit v budoucnu nechtějí. Lze si zde všimnout shody s předchozí otázkou, kde 42 podniků uvedlo, že jsou spokojeni s využívaným softwarem.

Dále 3 podniky malé a střední velikosti neví, zda se ve firmě plánuje změna účetního softwaru. A 4 podniky uvedly, že změnu účetního softwaru plánují.

- Otázka č. 10: Pokud ano, z jakého důvodu?

Desátá otázka byla přímo navazující na otázku osmou a dotazovala se, pokud podnik účetní software chce v budoucnu změnit, tak z jakého důvodu. Jednalo se tedy o otázku otevřenou.

Celkem na ni odpověděli 4 respondenti, kteří v předchozí otázce zvolili možnost „ano“. První respondent, využívající TES software uvedl, že jim chybí vyšší modernost a provázanost a celkově byl s účetním softwarem spíše nespokojen. Druhý odpovídající na tuto otázku využívá software Qwist, který jim je vyvíjen na míru. Se softwarem je celkově spíše spokojen, ale změnu podnik provede z důvodu chybějící automatizace procesů v oblasti prodeje, účetnictví, logistiky a skladování, kterou současný software

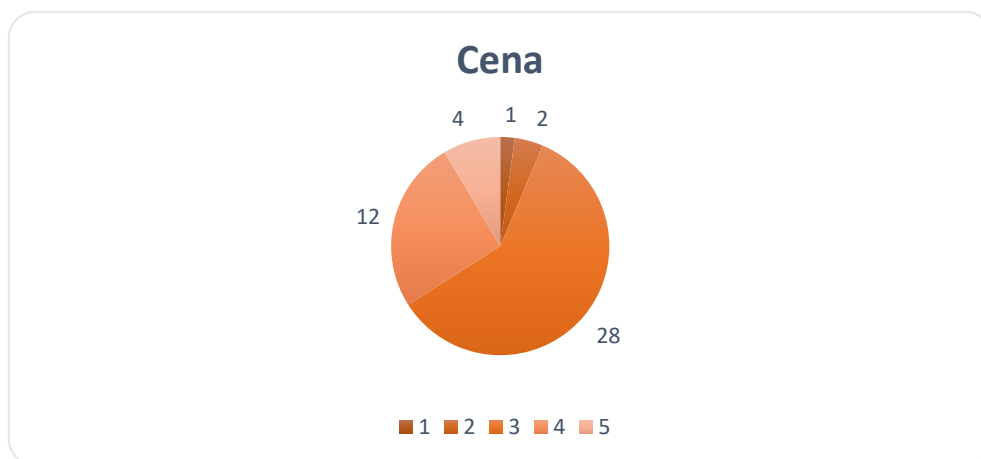
není schopen poskytnout. Dále podnik uvedl, že jejich budoucí software bude software ABRA.

Třetí respondent, odpovídající na otázku 10, využívá software POHODA a je s ním celkově spíše spokojen. Změnu bude podnik provádět z důvodu fúze společnosti. Poslední respondent využívá systém SIDUS. Již v osmé otázce uvedl, že je podnik s účetním softwarem nespokojen. Změnu účetního softwaru firma plánuje z důvodu nesplnění požadavků firmy na software.

- Otázka č. 11: Které parametry, pro výběr účetního softwaru, jsou pro Vás rozhodující?

Otázka číslo 11 se již nachází ve druhé části dotazníku, která je zaměřena na kritéria pro výběr účetního softwaru v malých a středních podnicích. Jedná se o otázku, kde respondenti udělovali body podle toho, zda dle jejich názoru je parametr pro výběr účetního softwaru rozhodující či nikoli. Body byly udělovány pro každý parametr na škále 1–5, kdy 1 bod byl udělován, pokud parametr byl nejméně rozhodující, 5 bodů bylo udělováno pro nejvíce rozhodující parametr. Tato otázka je pro větší přehlednost rozdělena podle jednotlivých parametrů, které jsou následně graficky zobrazeny pomocí dvourozměrného výsečového grafu.

Obrázek 15: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr cena

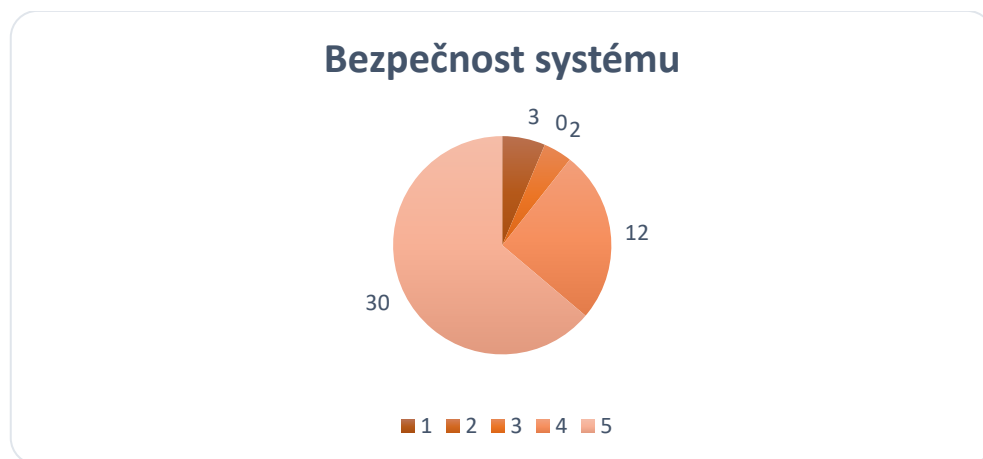
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Prvním dotazovaným parametrem byla cena (viz obrázek 15). Cena je jako jedna z kritérií pro výběr účetního softwaru v malých a středních podnicích více rozebrána v teoretické části bakalářské práce.

Nejvíce dotazovaných (celkem 28) udělilo pro kritérium ceny 3 body. Dle nich je tedy cena jeden z faktorů, na který se při výběru účetního softwaru zaměřují, ale nejedná se o primární kritérium. Dále 12 respondentů zvolilo body 4. Pro tuto část dotazovaných je cena již více rozhodující. Čtyři podniky, spadající do kategorie malých a středních podniků, zvolily cenu jako nejvíce rozhodující faktor pro výběr účetního softwaru. Jedná se o podniky využívající účetní software Qwist, POHODA, KOSYS a ABRA.

Pro jednoho respondenta je cena nejméně důležité kritérium pro výběr účetního softwaru. V tomto případě se jedná o podnik s 11-50 zaměstnanci působící v oboru služeb a využívající software ABRA. Dva body (tzn. méně rozhodující kritérium) udělily celkem dva podniky.

Obrázek 16: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr bezpečnost systému

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Na obrázku 16 lze vidět grafické znázornění druhého kritéria (bezpečnost systému) pro výběr účetního softwaru. Jak je již uvedeno v teoretické části bakalářské práce, tak bezpečnost systému by měla být vždy zohledněna. V současné době množství kybernetických útoků roste a účetní software by měl mít zajištěnou bezpečnost, aby nedocházelo ke krádeži dat a citlivých údajů.

Tento názor má i 30 respondentů účastnících se dotazníkového šetření. Dle nich je bezpečnost nejvíce rozhodujícím kritériem pro výběr účetního softwaru. Celkem 12 dotazovaných udělilo 4 body, tzn. že bezpečnosti při výběru nového softwaru věnují také velkou pozornost. Dále dva podniky, udělující 3 body, považují bezpečnost za důležitou, ale není to hlavní kritérium při rozhodování. A tři respondenti uvedli

bezpečnost systému jako jeden z nejméně rozhodujících kritérií při výběru účetního softwaru. Jedná se o podniky, které používají software Nugget a KTK, SAP a ABRA.

Celkově lze tedy konstatovat, že většina podniků považuje bezpečnost systému za jeden z nejdůležitějších kritérií a je pro ně přednější než cena systému.

Obrázek 17: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr uživatelská přívětivost

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

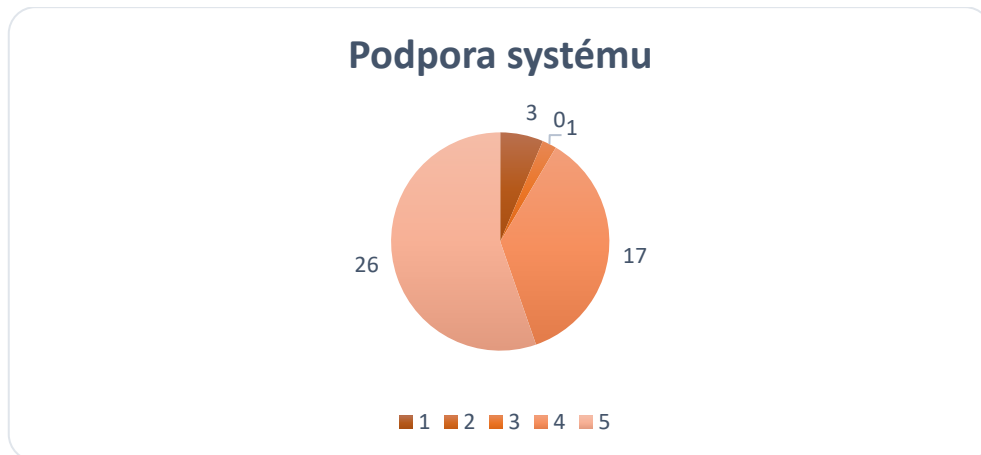
Třetím parametrem (viz obrázek 17), který lze považovat za kritérium pro výběr účetního softwaru, je uživatelská přívětivost. Uživatelská přívětivost znamená, že uživatel softwaru nemá problém se se systémem naučit pracovat a ovládat ho, jelikož se ovládací prvky nachází tam, kde uživatel očekává. Intuitivní a snadno ovladatelný účetní software zvyšuje efektivitu práce a zjednodušuje zaškolení nových zaměstnanců. (Ekonom system, 2023)

Většina dotazovaných (celkem 31) považuje uživatelskou přívětivost za nejvíce rozhodující kritérium pro výběr účetního softwaru, ohodnotila tak tento parametr 5 body. Dalších 12 respondentů (udělující 4 body) si myslí, že je uživatelská přívětivost velmi podstatná, ale není pro ně úplně zásadní. Jeden dotazovaný udělil 3 body a tři respondenti udělili pouze 1 bod. Pro ně tedy uživatelská přívětivost není podstatná.

Dle výsledků dotazníkového šetření lze říct, že pro většinu malých a středních podniků je uživatelská přívětivost účetního softwaru stejně důležitá, jako samotná bezpečnost systému. Po sečtení celkově získaných bodů lze zjistit, že kritérium uživatelské přívětivosti respondenti ohodnotili celkem 209 body, zatímco kritérium bezpečnosti systému respondenti ohodnotili celkem 207 bodů. To znamená, že snadné a intuitivní

ovládání systému je pro výběr účetního softwaru více rozhodující než bezpečnost systému.

Obrázek 18: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr podpora systému

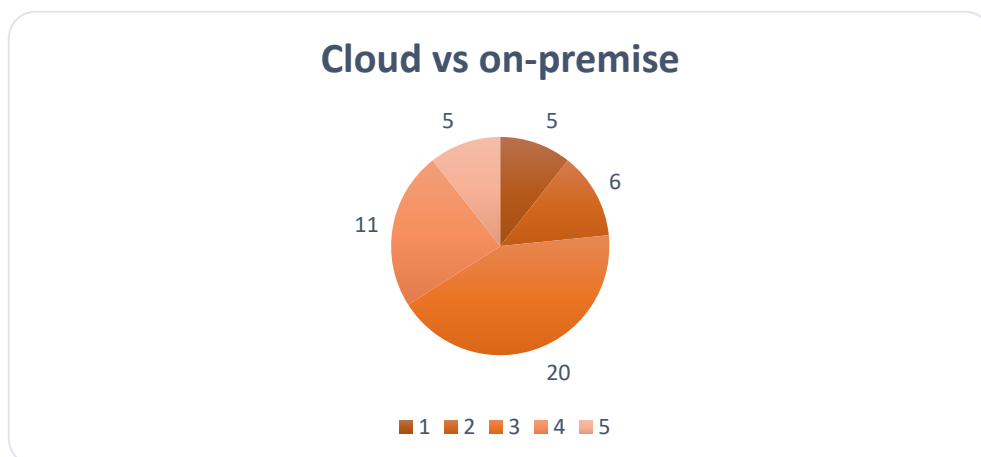
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Mezi další kritérium pro výběr účetního softwaru lze řadit podporu systému (lze vidět na obrázku 18). Podpora systému je také velmi důležitá součást softwaru, jelikož je možné, že se vyskytne situace, kdy si uživatel neví se systémem rady a potřebuje pomoci. Více je podpora systému rozebrána v teoretické části bakalářské práce.

Celkem 26 respondentů vyjádřilo názor, že podpora systému je klíčová při rozhodování o výběru účetního softwaru, proto přidělilo 5 bodů, což představuje maximální možné hodnocení. Dalších 17 dotazovaných udělilo 4 body. Jedná se tedy o kritérium, které je při výběru rozhodující. Jeden respondent udělil 3 body a tři respondenti udělili 1 bod. Pro ně tedy podpora systému není rozhodující. Žádný dotazovaný neudělil 2 body.

Lze tedy konstatovat, že malé a střední podniky v České republice považují podporu systému za jedno z kritérií, které je pro výběr účetního softwaru rozhodující.

Obrázek 19: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr cloud vs on-premise

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

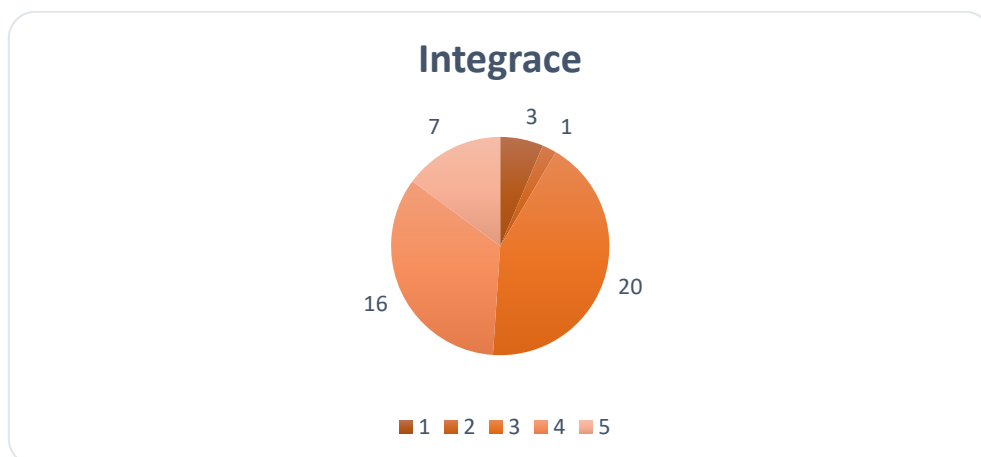
Dalším hodnoceným kritériem je cloud vs on-premise (znázorněno na obrázku 19). Řešení on-premise představuje jakýsi server, který je uložen v interním prostředí společnosti. Na společnost pak spadá veškerá údržba, aktualizace a zabezpečení. Často si pak společnost najímá externí firmu, která se o správu serveru stará. Na druhou stranu cloud představuje outsourcovanou podobu infrastruktury. Společnost si tak může za pravidelný poplatek pronajmout server od firmy, která provozuje vlastní datová centra. V ceně poplatku je pak i správa serveru a veškerá serverová podpora. (Total service, n.d.)

Nejvíce respondenti udělovali body 3, celkem tak učinilo 20 dotazovaných (43 %). Dle jejich názoru se tedy jedná o prvek, který zohledňují při výběru účetního softwaru, ale není to pro ně klíčové kritérium. Dalších 11 respondentů zvolilo variantu 4 bodů a 5 respondentů zvolilo variantu 5 bodů. Pro celkem 16 dotazovaných je tedy při rozhodování o novém účetním softwaru důležité, zda budou moci využít cloudové úložiště či budou muset mít vlastní server.

Naopak pro dohromady 11 respondentů (5 udělilo jeden bod a 6 udělilo dva body) není tento parametr podstatný a při výběru zohledňují spíše jiná kritéria.

Obecně lze tedy konstatovat, že malé a střední podniky při výběru účetního softwaru přihlíží na prostředí, ve kterém bude server spuštěn, ale nejedná se o zásadní kritérium, díky kterému by účetní systém vybíraly.

Obrázek 20: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr integrace

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

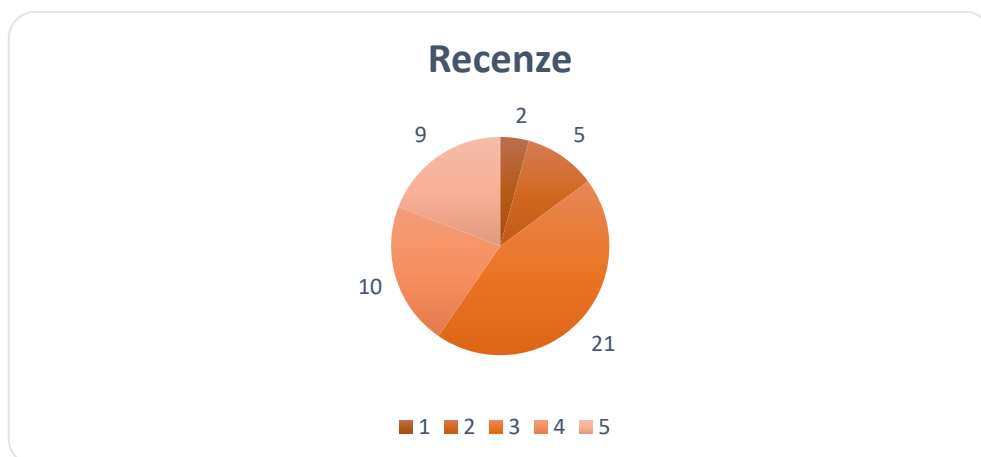
Integrace může být jedním z kritérií při rozhodování podniků o výběru nového účetního softwaru. Propojit účetní software lze i s veřejnými institucemi jako je například Ministerstvo financí. To uživatelům systému umožňuje mít stále aktuální informace o svých partnerech. Účetní software lze propojit například s informačním systémem ARES neboli Administrativním registrem ekonomických subjektů. ARES zpřístupňuje veřejné údaje o ekonomických subjektech z informačních systémů veřejné správy. Cílem používání systému ARES je každodenní aktuálnost všech údajů. (Ministerstvo financí ČR, n.d.)

Další způsoby integrace účetního softwaru jsou popsány v teoretické části bakalářské práce.

V provedeném dotazníkovém šetření nejvíce respondentů (celkem 20) ohodnotilo integraci (viz obrázek 20) jako důležité kritérium pro rozhodování o výběru účetního softwaru, ale není to pro ně klíčové, proto zvolili variantu 3 bodů. Naopak 7 dotazovaných rozhodlo, že je pro ně integrace zásadní a rozhodující při výběru účetního softwaru, proto udělili maximální možné hodnocení, tzn. 5 bodů. Dalších 16 tázaných zvolilo variantu 4 bodů, takže je pro ně integrace softwaru s jinými programy také velmi podstatná. Jako nerozhodující kritérium to jedním a dvěma body ohodnotili celkem 4 dotazovaní.

Obecně lze konstatovat, že integrace účetního softwaru s jinými používanými programy je pro malé a střední podniky považováno za kritérium, které může být rozhodující. Ale při porovnání s ostatními parametry v otázce č. 11, lze zjistit, že integrace je v počtu udělených bodů až na 6 místě z celkem 9 ohodnocovaných parametrů (více v kapitole 6.2). Nejedná se tedy o zásadní kritérium.

Obrázek 21: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr recenze

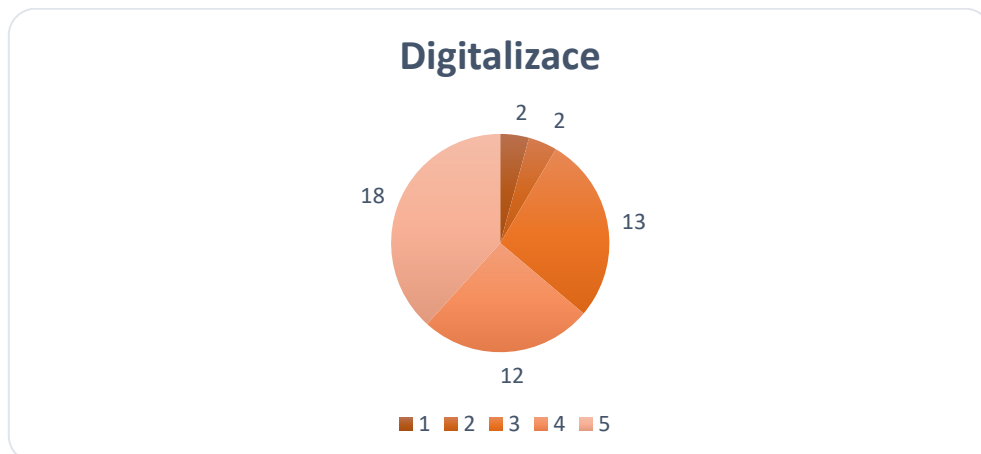
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Firmy velmi často podceňují sílu recenzí, které získávají od svých klientů. Uživatelské recenze však mohou velmi ovlivnit (pozitivně, ale i negativně) povědomí o daném produktu a následný prodej. Většina zákazníků si před koupí daného produktu či služby pokusí zjistit zkušenosti od již stávajících zákazníků. Z výzkumu provedeného v roce 2017 webem brightlocal.com je patrné, že 85 % zákazníků věří online recenzím stejně jako osobnímu doporučení. (Pintér, 2021)

Z výsledků provedeného dotazníkového šetření si je možné povšimnout, že devět respondentů (viz obrázek 21) považují recenze na daný software za velmi rozhodující parametr při výběru účetního softwaru (udělili 5 bodů). Dalších 10 dotazovaných udělilo 4 body, takže také na recenze přihlíží. Nejvíce respondentů si vybralo číslo 3, což znamená, že recenze na určitý produkt vnímají, ale nejedná se o klíčový parametr při výběru účetního softwaru. Celkem 7 dotazovaných pak na recenze moc nepřihlíží, udělili tak jeden a dva body.

Po vyhodnocení dotazníkového šetření lze konstatovat, že malé a střední podniky na recenze přihlíží a mají u nich určitou váhu. Nejedná se však o hlavní kritérium.

Obrázek 22: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr digitalizace

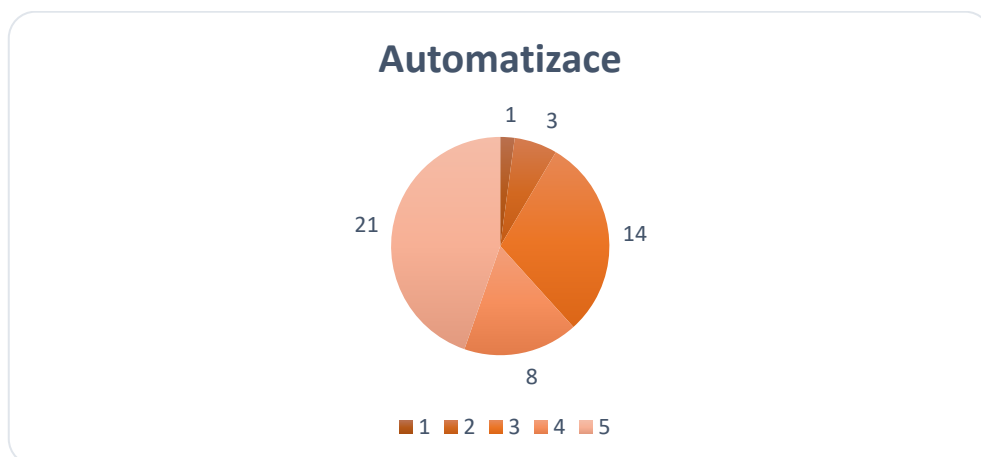
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Jak je již zmíněno v teoretické části bakalářské práce, digitalizaci v oblasti účetnictví využívá stále více firem a začíná být v současné době nepostradatelná.

Je zřejmé, že podniky účastníci se dotazníku jsou toho názoru, že digitalizace je v současné době podstatný nástroj pro zjednodušení a zefektivnění práce. Grafické znázornění parametru digitalizace lze vidět na obrázku 22. Pro celkem 30 respondentů (18 udělilo pět bodů a 12 udělilo čtyři body) je parametr digitalizace jedním z nejdůležitějších kritérií při výběru účetního softwaru. Dalších 13 dotazovaných udělilo body 3. Dle nich je tedy na parametr digitalizace přihlíženo, ale nejedná se o nejvíce rozhodující kritérium.

Pro dohromady čtyři respondenty (2 udělili dva body a 2 udělili jeden bod) není digitalizace rozhodující kritérium při výběru účetního softwaru. Jsou to podniky využívající software Dialog 3000Skylla, POHODA, SAP a ABRA.

Obrázek 23: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr automatizace

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Posledním parametrem, který respondenti hodnotili na stupnici 1–5, je automatizace (viz obrázek 23). Jak již bylo řečeno v teoretické části, automatizace je v současné době velmi rozvinutá. Funguje tzv. automatické vytěžování dat, platby dle QR kódu a další.

Dle výsledku dotazníkového šetření je automatizace v účetním softwaru velmi podstatná funkce, která dokáže rozhodnout o výběru účetního softwaru. Nejvíce respondentů (celkem 21 dotazovaných) uvedlo automatizaci jako nejvíce rozhodující parametr. Dále 8 respondentů udělilo 4 body. Celkem 14 dotazovaných, udělujících 3 body, ohodnotilo automatizaci jako parametr, na který při výběru přihlíží, ale nejedná se o klíčové kritérium, které by mohlo být rozhodující. Dohromady 4 respondenti uvedli, že automatizace není podstatná součást systému a není pro ně tedy toto kritérium při výběru účetního softwaru rozhodující.

Při srovnání výsledků dotazníkového šetření pro parametr digitalizace a parametr automatizace lze zjistit, že digitalizace získala celkem 183 bodů a automatizace získala 186 bodů. Pro malé a střední podniky je tedy automatizace účetního softwaru o něco více rozhodující kritérium než samotná digitalizace. Obě kritéria jsou ale pro respondenty méně důležitá než bezpečnost a uživatelská přívětivost systému.

- Otázka č. 12: Vyžadujete, aby účetní software umožňoval integraci s jinými používanými programy?

Obrázek 24: Grafické znázornění otázky č. 12

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Dvanáctá otázka (viz obrázek 24) se týkala integrace účetního softwaru s jinými používanými programy. Jednalo se o uzavřenou otázku, kdy respondenti volili jednu možnou odpověď z celkem tří variant – ano, ne, nevím.

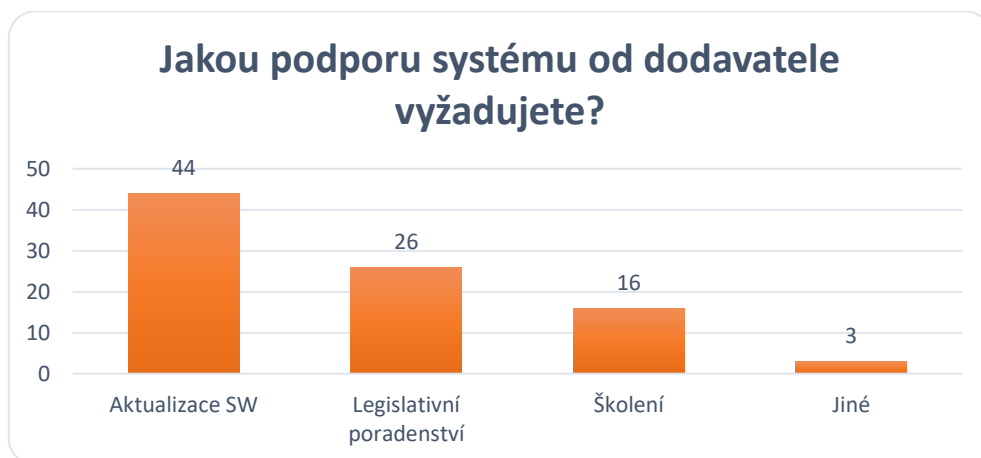
Nejvíce respondentů, celkem 32, zvolilo variantu „ano“. Dle nich je tedy integrace nepostradatelná součástí účetního softwaru. Dále 10 dotazovaných uvedlo, že nevyžadují integraci systému s jinými používanými programy. Posledních 5 odpovídajících nevědělo, zda toto kritérium vyžadují či nikoli, proto zaškrtnulo variantu „nevím“.

Při srovnání otázky č. 11 s parametrem integrace a otázky č. 12 lze konstatovat, že pro malé a střední podniky integrace softwaru s jinými používanými programy není jedno z nejvíce rozhodujících kritérií při výběru účetního softwaru. Jedná se však o funkci, kterou 68 % podniků vyžaduje.

Zajímavé však je, že dva podniky, udělující v otázce č. 11 s parametrem integrace pouze 1 bod (tzn. že parametr pro ně je při výběru účetního softwaru nejméně rozhodující) v této otázce uvedly, že vyžadují, aby účetní software umožňoval integraci s jinými používanými programy.

- Otázka č. 13: Jakou podporu systému od dodavatele vyžadujete?

Obrázek 25: Grafické znázornění otázky č. 13

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Otázka č. 13 se týkala typu podpory systému, kterou podniky od dodavatele vyžadují (grafické znázornění na obrázku 25). Jednalo se o polouzavřenou otázku s více možnými odpověďmi. Respondenti měli na výběr ze 4 variant odpovědí – aktualizace SW, legislativní poradenství, školení a možnosti „jiné“.

Nejpočetnější odpovědí s celkem 44 hlasy je aktualizace softwaru. Podniky tak chtějí mít aktuální verzi systému s nejnovějšími úpravami. Dále 26 hlasů získala podpora typu legislativního poradenství.

Dalších 16 respondentů zvolilo variantu školení. Mezi nimi byl i podnik, využívající účetní software Ježek DUEL. Například tento software nabízí různé webináře a školení zaměřené na legislativu, ale i školení na ovládání programu. Jedná se o službu za předem stanovenou cenu. Legislativní školení a webináře se týkají témat „Nejčastější chyby v DPH a jejich praktická řešení“, „Změny u DPP od 1.7.2024“ a mnoho dalších. Je možné si zakoupit i záznam webináře, který již proběhl. Školení na ovládání programu jsou pak zaměřeny přímo na účetní software Ježek DUEL a poskytují uživatelům informace, jak s programem pracovat. (Ježek SW, n.d.)

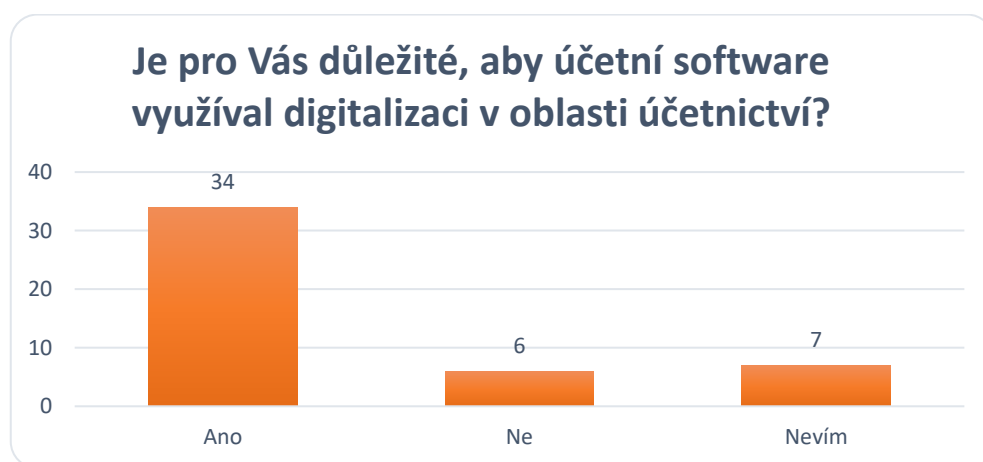
Několik respondentů (celkem 3) využili možnosti „jiné“. V dotazníkovém šetření sdělili, že od dodavatele vyžadují online podporu, rychlý servis a helpdesk.

Helpdesk je počítačový program, který umožňuje zákazníkům zadávat své požadavky na systém, který využívají ke své práci. Jedná se tedy o formu komunikace s technickou

podporou účetního softwaru. Helpdesk umožňuje sledovat stav požadavku v reálném čase. Zákazník má tedy možnost sledovat, zda probíhá analýza požadavku nebo je požadavek v řešení, probíhá zavádění, testování a nastavení. Mezi další výhodu helpdesku oproti jinému typu podpory patří možnost nastavení priority požadavku – od nízké priority až k urgenci. (KTK software, n.d.)

- Otázka č. 14: Je pro Vás důležité, aby účetní software využíval digitalizace v oblasti účetnictví?

Obrázek 26: Grafické znázornění otázky č. 14

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Obrázek 26 graficky znázorňuje otázku č. 14 zabývající se důležitostí digitalizace v oblasti účetnictví. Jednalo se o uzavřenou otázku s jednou možnou odpovědí. Respondenti měli na výběr z možností – ano, ne, nevím.

Celkem 72 % odpovídajících na otázku č. 14 zvolilo odpověď „ano“. Jak již bylo zmíněno, digitalizace je v současné době důležitý prvek účetního softwaru. Podniky, účastníci se dotazníkového šetření, jsou stejného názoru.

Dále šesti dotazovaným nepřijde digitalizace v oblasti účetnictví důležitá a 7 respondentů si není se svojí odpovědí jisto, proto zvolilo variantu „nevím“.

Při srovnání otázky č. 14 a otázky č. 11 s parametrem digitalizace je možné si povšimnout, že někteří respondenti hodnotící parametr digitalizace 3 body nyní zvolilo variantu „ne“ nebo „nevím“. Lze tedy říci, že digitalizaci berou jako jedno z více rozhodujících kritérií při výběru účetního softwaru, ale není to pro ně až tak důležité jako například bezpečnost systému.

Obecně z výsledků dotazníkového šetření lze konstatovat, že většina malých a středních podniků v České republice vyžaduje, aby účetní software využíval digitalizaci v oblasti účetnictví a je to jeden z rozhodujících kritérií při výběru účetního softwaru.

- Otázka č. 15: Vyžadujete, aby účetní software využíval elektronické schvalování faktur a účetních dokladů?

Obrázek 27: Grafické znázornění otázky č. 15

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Otázka č. 15 (viz obrázek 27) se týkala důležitosti využívání elektronického schvalování faktur a účetních dokladů v účetním softwaru. Jednalo se o uzavřenou otázku s jednou možnou odpovědí. Respondenti měli na výběr ze tří možností – ano, ne, nevím.

Elektronické schvalování faktur a jiných účetních dokladů (např. objednávek), někdy označované jako „schvalovací workflow“, plně nahrazuje tradiční procesy papírového schvalovacího procesu. Jedná se o jeden z prvků digitalizace. Tento proces tak eliminuje potřeby tisku, fyzického doručení a potřeby ručního podpisu dokumentů. Dochází k efektivnějšímu zpracování dat a minimalizaci nákladů spojených s fyzickým doručováním. (ECODate, n.d.)

Mezi jeden z hlavních přínosů elektronického schvalování faktur a jiných dokumentů lze zařadit zvýšení efektivity schvalovacího procesu. Automatizace schvalovacího procesu snižuje množství času, které je zapotřebí k dokončení schvalování – včasné schvalování dokumentů a minimalizace chyb. (ECODate, n.d.)

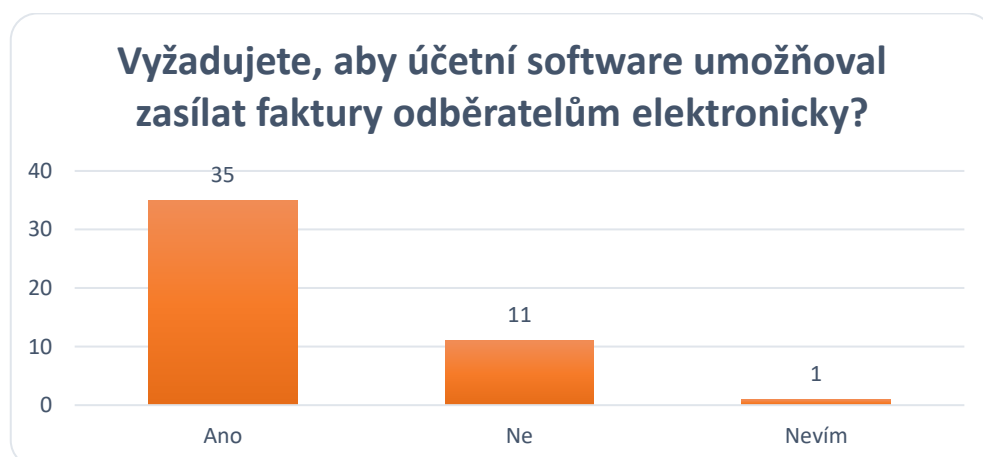
Nejvíce respondentů (24 dotazovaných) je toho názoru, že by účetní software měl umožňovat elektronické schvalování faktur. Jedná se hlavně o podniky využívající účetní

system HELIOS, ABRA, Microsoft Dynamics 365 a POHODA. Dále 19 dotazovaných nevyžaduje, aby účetní software umožňoval využívat tento prvek digitalizace. Další 4 respondenti neví, zda elektronické schvalování faktur vyžadují či nikoli.

Po vyhodnocení otázky č. 15 a otázky č. 14 si lze povšimnout nerovnosti odpovědí. U otázky č. 14, týkající se digitalizace v oblasti účetnictví, 34 respondentů odpovědělo, že vyžadují, aby účetní software umožňoval digitalizaci. U otázky č. 15 elektronické schvalování faktur, jakožto jeden z prvků digitalizace, vyžaduje pouze 24 respondentů. Lze tedy říci, že obecně digitalizace v oblasti účetnictví je pro malé a střední podniky důležitější než často využívaný prvek – elektronické schvalování faktur.

- Otázka č. 16: Vyžadujete, aby účetní software umožňoval zasílat faktury odběratelům elektronicky?

Obrázek 28: Grafické znázornění otázky č. 16

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Otázka č. 16 (viz obrázek 28) se zabývala elektronickým zasíláním faktur odběratelům. Jednalo se o uzavřenou otázku s jednou možnou odpovědí, kdy respondenti vybírali z celkem tří možných variant – ano, ne, nevím.

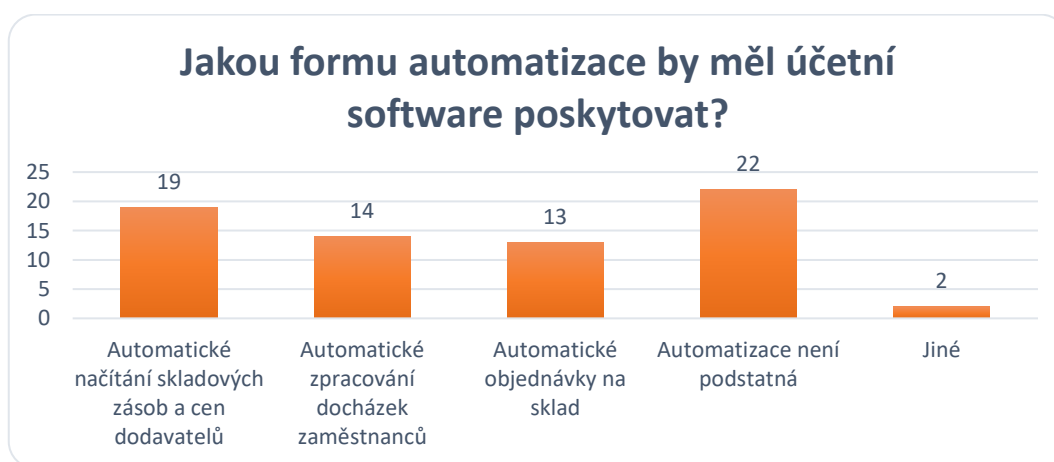
Elektronická fakturace je také považována za součást digitalizace. E-faktura ale musí stejně jako papírová faktura po celou dobu životního cyklu splňovat tři vlastnosti – důvěryhodnost, neporušenost a čitelnost. Důvěryhodnost a neporušenost elektronického dokladu lze zajistit pomocí elektronického podpisu, elektronickou pečeti nebo elektronickou výměnou informací. (Truhlářová, 2019)

Po vyhodnocení odpovědí na otázku č. 16 si lze povšimnout, že 35 dotazovaných (74 %) vyžaduje, aby účetní software umožňoval zasílat faktury odběratelům elektronicky (tzn. využívání e-faktur). Dále 11 respondentů tuto funkci nevyžaduje a 1 respondent zvolil odpověď „nevím“.

Lze konstatovat, že více malých a středních podniků od účetního softwaru vyžaduje elektronické zasílání faktur odběratelům než funkci na elektronické schvalování faktur.

- Otázka č. 17: Jakou formu automatizace by měl účetní software poskytovat?

Obrázek 29: Grafické znázornění otázky č. 17

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Obrázek 29 graficky znázorňuje sedmnáctou otázku, která byla zaměřena na formu automatizace, kterou by měl účetní software poskytovat. Jednalo se o polouzavřenou otázku, kdy respondenti mohli zvolit více odpovědí. Na výběr byly možnosti – automatické načítání skladových zásob a cen dodavatelů, automatické zpracování docházek zaměstnanců, automatické objednávky na sklad, automatizace není podstatná a dále byla na výběr možnost „jiné“, kde respondenti měli možnost napsat jinou formu automatizace, kterou by měl účetní software poskytovat.

Celkem 19 respondentů uvedlo, že by měl účetní software poskytovat automatické načítání skladových zásob a cen dodavatelů. Tento typ automatizace umožní, aby podnik měl stále aktuální ceny zásob a také mohl vidět stav zásob na skladě v reálném čase. Dále 14 dotazovaných uvedlo, že požadují automatické zpracování docházek zaměstnanců. Tato funkce může velice pomoci mzdové účetní se zpracováním podkladů pro mzdy. Celý

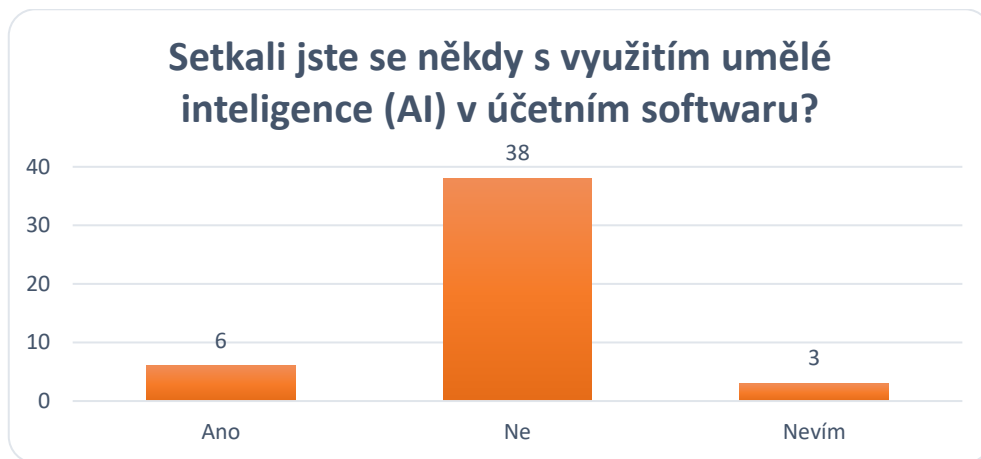
proces zpracování mezd trvá kratší časový úsek a eliminují se chyby vzniklé lidským faktorem.

Dalších 13 respondentů sdělilo, že by účetní software měl poskytovat automatické objednávky na sklad. Výhodou této formy automatizace je možnost nastavení množství zásob na skladě, který by sklad měl obsahovat. Pokud tomu tak není, tak účetní software odešle automatickou objednávku, aby se zásoby na skladě doplnily. Dva respondenti využili možnosti „jiné“ a v dotazníku uvedli, že by účetní software měl poskytovat automatizaci ve formě automatického zaúčtování faktur a automatického stažení denních pohybů v bance. Pro celkem 22 respondentů automatizace není podstatná.

Při porovnání otázek na digitalizaci a automatizaci lze konstatovat, že malé a střední podniky v České republice od účetního softwaru požadují digitalizaci, zatímco automatizace byla často volena jako nepodstatná, ačkoli se v otázce č. 11 s parametrem automatizace umístila v počtu získaných bodů na 4. místě (více v kapitole 6.2).

- Otázka č. 18: Setkali jste se někdy s využitím umělé inteligence (AI) v účetním softwaru?

Obrázek 30: Grafické znázornění otázky č. 18

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Otázka č. 18 (viz obrázek 30) byla zaměřena na využití umělé inteligence v účetním softwaru. Jednalo se o uzavřenou otázku s jednou možnou odpovědí. Dotazovaní měli na výběr ze tří možností – ano, ne, nevím.

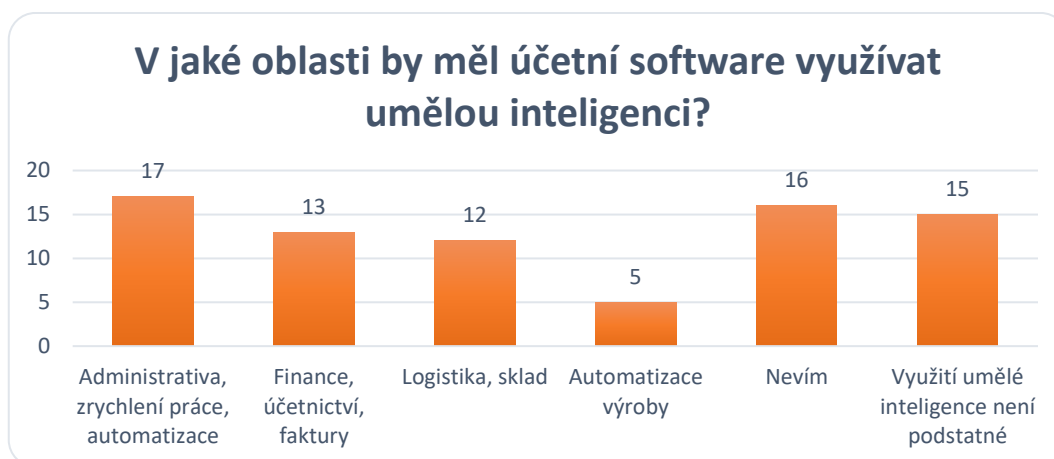
Jak již bylo zmíněno v teoretické části bakalářské práce, tak umělá inteligence se stále vyvíjí a rozšiřuje. V účetních softwarech se vyskytuje jako například chatbot, nebo se vyskytuje v oblasti marketingu a prodeje za účelem vylepšení prodejních procesů.

Z výsledků dotazníkového šetření si lze povšimnout, že většina (celkem 38) podniků se s využitím umělé inteligence v účetním softwaru zatím nesešla. Pouze 6 respondentů uvedlo, že s AI v účetním softwaru setkala a 3 respondenti zvolili odpověď „nevím“.

Využití umělé inteligence v účetních softwarech je teprve v začátcích a většina malých a středních podniků v České republice se s touto funkcí ještě nesešla.

- Otázka č. 19: V jaké oblasti by měl účetní software využívat umělou inteligenci?

Obrázek 31: Grafické znázornění otázky č. 19

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření (2024)

Poslední otázka (grafické znázornění na obrázku 31) v dotazníkovém šetření byla zaměřena na oblasti, v jakých by měl účetní software využívat umělou inteligenci. Jednalo se o uzavřenou otázku s více možnými odpověďmi.

Nejvíce respondentů (17 dotazovaných) zvolilo oblast administrativy, zrychlení práce a automatizace. Dále 13 respondentů uvedlo, že umělá inteligence by se měla využívat v oblasti financí, účetnictví a faktur. Oblast logistiky a skladu byla ohodnocena 12 hlasy. A dalších 5 respondentů zvolilo automatizaci výroby.

Celkem 16 respondentů uvedlo, že neví, v jaké oblasti by měla být umělá inteligence využita a 15 respondentů je toho názoru, že využití umělé inteligence v účetním softwaru není podstatné.

Lze tedy potvrdit výsledky otázky č. 18, kdy 38 respondentů uvedlo, že se nesetkalo s využitím umělé inteligence v účetním softwaru. Jelikož v otázce č. 18 šestnáct podniků neví, v jaké oblasti by se AI měla využívat a pro celkem 15 podniků využití umělé inteligence není podstatné.

6.2 Shrnutí dotazníkového šetření

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 47 malých a středních podniků. Jednalo se převážně o podniky působící na trhu 16 let a více v oboru strojírenství, stavebnictví a služeb, mající vlastní účetní oddělení. Mezi nejvíce používané účetní softwary lze zařadit účetní software POHODA, HELIOS a ABRA. Respondenti uvedli, že s používaným účetním softwarem jsou převážně spokojeni a neuvažují o jeho změně.

Mezi parametry, které respondenti hodnotili na škále 1-5 podle toho, zda je parametr pro ně při výběru účetního softwaru rozhodující, patřily: cena, bezpečnost systému, uživatelská přívětivost, digitalizace, automatizace, integrace, cloud vs. on-premise, recenze a podpora systému. Po sečtení celkově získaných bodů lze konstatovat, že nejvíce rozhodující parametr pro výběr účetního softwaru pro malé a střední podniky v České republice je uživatelská přívětivost (209 bodů). Na druhém místě je bezpečnost systému (207 bodů) a na třetí příčce se nachází podpora systému (204 bodů). Mezi prvními třemi místy se jedná o relativně malé rozdíly v získaných bodech. Dále se v prvních pěti nejvíce rozhodujících kritériích nachází digitalizace (183 bodů) a automatizace (186 bodů). Naopak mezi nejméně rozhodující parametry lze zařadit cloud vs. on-premise (146 bodů) a cenu softwaru (157 bodů). Integrace softwaru s jinými používanými programy získala celkem 164 bodů a recenze respondenti ohodnotili 160 body. Nejedná se tedy o výrazné kritérium, které by při výběru účetního softwaru rozhodovalo.

Celkem 68 % respondentů vyžaduje, aby účetní software umožňoval integraci s jinými používanými programy. Lze tedy říct, že integrace se řadí mezi kritéria pro výběr účetního softwaru.

Nejvíce vyžadovanou podporou systému od dodavatele je aktualizace SW. Následně se jedná o legislativní poradenství a na třetím místě se nachází školení. Respondenti dále uvedli, že vyžadují helpdesk, rychlý servis a online podporu.

Digitalizaci v oblasti účetnictví vyžaduje celkem 72 % malých a středních podniků. Lze říct, že se jedná o kritérium pro výběr účetního softwaru, ačkoli se nachází až na 5. místě v počtu udělených bodů v otázce č. 11.

Elektronické schvalování faktur nelze považovat za důležité kritérium při výběru účetního softwaru. Zatímco zasílání faktur odběratelům elektronicky vyžaduje celkem 74 % malých a středních podniků.

Také automatizace a využití umělé inteligence v účetním softwaru nejsou považovány za podstatná kritéria při výběru účetního softwaru.

Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo na základě dotazníkového šetření zjistit, jaká kritéria pro výběr účetního softwaru jsou pro malé a střední podniky v České republice důležitá a porovnat teoretické poznatky s praxí v MSP. Dále byly stanoveny dva dílčí cíle práce – zjištění spokojenosti malých a středních podniků se současně využívaným účetním softwarem a vyhodnocení podstatnosti digitalizace v účetnictví.

Teoretická část práce byla zaměřena na teoretické vymezení problematiky účetních softwarů v malých a středních podnicích. Bylo možné zjistit, že trh s ERP systémy se rozšířil i mezi malé a střední podniky. V minulosti ERP systémy byly využívány především velkými podniky, ale v současné době dodavatelé vyvinuli lite verze, které mají omezenější funkcionalitu, ale jsou cenově a výkonnostně přijatelnější právě pro malé a střední podniky v České republice. Tato informace se následně potvrdila v dotazníkovém šetření, kdy většina využívaných účetních softwarů podniky MSP patřila právě do skupiny ERP.

Praktická část se zabývala zpracováním výsledků dotazníkového šetření. Dotazník byl rozeslán do 200 podniků spadající do kategorie malých a středních podniků v České republice. Úspěšnost vyplnění dotazníku byla 23,5 %, takže se v praktické části pracovalo s odpověďmi od 47 respondentů. Dotazník měl celkem 19 otázek, které lze rozdělit do tří kategorií – obecné informace o podniku, informace o účetním softwaru, který daná firma v současné době využívá, a na kritéria, které malé a střední podniky od účetního softwaru vyžadují.

V dotazníkovém šetření bylo možné zjistit, že 42 respondentů je převážně spokojeno se současně využívaným účetním softwarem. Pouze 4 dotazovaní jsou spíše nespokojeni a jeden respondent je plně nespokojen. Odpovědi se shodují s následující otázkou, kde 40 respondentů uvedlo, že změnu účetního softwaru jejich podnik neplánuje. Jen 4 dotazovaní uvedli, že změnu účetního softwaru plánují. Jako důvody změny jsou uvedeny fúze společnosti, absence automatizace v oblasti logistiky, prodeje, účetnictví a skladování. Dalšími důvody pro změnu systému je omezená provázanost účetního softwaru či nesplnění požadavků firmy na software.

Digitalizace a automatizace, jakožto trend současné doby, se stávají nepostradatelnými, a to nejen v oblasti účetnictví. Jak však bylo možné v dotazníkovém šetření zjistit, odpovědi od malých a středních podniků byly v této oblasti často v rozporu. V otázce č. 11, kde respondenti udělovali každému parametru body na škále 1-5 podle toho, jak moc je daný parametr při výběru účetního softwaru rozhodující, se digitalizace umístila na 5. místě z celkových 9 ohodnocovaných parametrů. Dále v otázce č. 14 celkem 34 respondentů uvedlo, že vyžadují, aby účetní software využíval digitalizaci v oblasti účetnictví. V následující otázce, týkající se elektronického schvalování faktur, které lze považovat za součást digitalizace, celkem 19 respondentů uvedlo, že tuto funkci od účetního softwaru nevyžadují. Nerovnost odpovědí se týkala i prvku automatizace, která se v otázce č. 11 umístila na 4. místě (lze ji tedy považovat za kritérium při rozhodování o účetním softwaru), ale v otázce č. 17 celkem 22 respondentů uvedlo, že automatizace není podstatná.

Po shrnutí výsledků dotazníkového šetření lze konstatovat, že za kritéria pro rozhodování o účetním softwaru je malými a středními podniky považována uživatelská přívětivost, bezpečnost systému, podpora systému, digitalizace, integrace softwaru s jinými používanými programy a elektronické zasílání faktur odběratelům. Naopak pro malé a střední podniky není tolik rozhodující cena softwaru a prostředí, ve kterém je software spuštěn (cloud vs On-premise). Při porovnání s teoretickou částí, kdy za důležitá kritéria pro MSP byla stanovena cena, podpora systému, bezpečnost systému a integrace, lze zjistit, že se teorie s praxí neshoduje pouze v kritériu cena.

Seznam použitých zdrojů

- Abra (2023). *Jak zvládnout řízení skladů a intralogistiky s využitím ERP systému*. Oneindustry. Dostupné 15.11.2023 z <https://www.oneindustry.cz/digitalizace/jak-zvladnout-rizeni-skladu-a-intralogistiky-s-vyuzitim-erp-systemu/>
- Abra (n.d.a). *Co znamená označení All In One ERP?* Dostupné 11.10.2023 z <https://www.abra.eu/video/co-znamena-oznaceni-all-in-one-erp/>
- Abra (n.d.b). *O nás*. Dostupné 15.2.2024 z <https://www.abra.eu/o-firme/>
- Abra (n.d.c). *ERP systém ABRA Gen*. Dostupné 15.2.2024 z <https://www.abra.eu/erp-system-abra-gen/>
- Abra (n.d.d). *ABRA Flexi: Ekonomický software pro moderní byznys*. Dostupné 15.2.2024 z <https://www.abra.eu/flexi/>
- Algotech (n.d.) *Co je ERP systém a jak vybrat ten nejlepší*. Dostupné 23.10. 2023 z <https://www.algotech.cz/novinky/co-je-epr-system-a-jak-vybrat-ten-nejlepsi>
- Andrlík, B., & Mikulica, J. (2014). *Využití počítačů v účetnictví*. Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo.
- Assecco Solutions, a.s. (2022). *Digitalizace podniků 2022*. <https://www.helios.eu/files/assecco-report.pdf>
- Assecco Solutions, a.s. (n.d.). *O společnosti*. Dostupné 15.2.2024 z <https://www.assecosolutions.cz/o-spolecnosti>
- Bagranoff, N.A., & Simkin, M. G., & Norman, C. S. (2008). *Core concepts of accounting information systems*. (10. vyd.). John Wiley.
- Basl, J., & Blažiček, R. (2012). *Podnikové informační systémy: podnik v informační společnosti* (3. vyd.). Grada Publishing.
- Caflou (n.d.). *ERP systém pro malé firmy – co, kdo a proč*. Dostupné 25.10. 2023 z <https://www.caflou.cz/erp-system-pro-male-firmy-co-kdo-a-proc>
- Česká logistika (n.d.). *SCM*. Dostupné 17.11.2023 z <https://www.ceskalogistika.cz/scm/>
- ECodate (n.d.). *Elektronické schvalování dokumentů a jeho výhody*. Dostupné 5.3.2024 z <https://ecodate.eu/elektronicke-schvalovani-dokumentu-a-jeho-vyhody/>

- Ekonom system (2023). *Jak vybrat účetní program pro podnikání bez starostí!* Dostupné 15.2.2024 z <https://ekonom-system.cz/jak-vybrat-ucetni-program-pro-podnikani-bez-starosti/>
- Everesta (n.d.). *ERP a informační systémy*. Dostupné 17.11.2023 z <https://www.everesta.cz/pro-firmy/it-projekty-a-reseni-firmy/erp-a-informacni-systemy>
- Fibírová, J., Šoljaková, L., Wagner, J., & Petera, P. (2020). *Manažerské účetnictví* (3. vyd.). Wolters Kluwer.
- Finch, C. (2021). *Prozkoumejte výhody a nevýhody systémů ERP*. ERP Forum. <https://www.erpforum.cz/erp-systemy/prozkoumejte-vyhody-a-nevyhody-systemu-erp.html>
- Flanagan, B. (2024). *Best-of-Breed vs. ERP software: Choosing the Right Solutions for Your Business*. SCScloud. <https://blog.scscloud.com/best-of-breed-vs-erp>
- Gála, L., Pour, J., & Šedivá, Z. (2015). *Podniková Informatika: počítačové aplikace v podnikové a mezipodnikové praxi* (3. vyd.). Grada Publishing.
- Helios (n.d.a). *Vyberte si to správné řešení pro Vás*. Dostupné 26.10.2023 z https://www.helios.eu/?gclid=EAIaIQobChMIhM68vIWboggMVFNN3Ch0mPAzfEAAAYAiAAEgLZb_D_BwE
- Helios (n.d.b). *Ekonomický systém pro podnikatele a menší firmy*. Dostupné 15.2.2024 z <https://www.helios.eu/helios-red>
- Helios (n.d.c). *I začátky Vašeho podnikání mohou být Easy*. Dostupné 15.2.2024 z <https://www.helios.eu/helios-easy>
- Helios (n.d.d). *Řiďte svoji firmu chytře. Využijte HELIOS INuvio*. Dostupné 15.2.2024 z <https://www.helios.eu/helios-inuvio>
- Helios (n.d.e). *HELIOS Nephrite se neustále vyvíjí*. Dostupné 15.2.2024 z <https://www.helios.eu/helios-nephrite>
- Houser, P. (2010). *Cloud, bezpečnost a ERP systémy: podle čeho volit?* Computerworld. <https://www.computerworld.cz/clanky/cloud-bezpecnost-a-erp-systemy-podle-ceho-volit/>

- Jake & James (2022). *Digitalizace účetnictví – proces a výhody*. Dostupné 12.12.2023 z <https://www.jake-james.cz/blog/digitalizace-ucetnictvi-proces-a-vyhody>
- Ježek SW (n.d.). *Webináře, školení a vzdělávání pro účetní*. Dostupné 1.3.2024 z <https://www.jezeksw.cz/skoleni>
- Kod'ousková, B. (2021a). *Informační systémy v kostce: ERP, CRM, implementace*. Rascasone. <https://www.rascasone.com/cs/blog/informacni-systemy-erp-crm-implementace>
- Kod'ousková, B. (2021b). *K čemu slouží účetní informační systém a proč ho chtít?* Rascasone. <https://www.rascasone.com/cs/blog/ucetni-informacni-system>
- Korpas, J. (2023). *Vše, co potřebujete vědět o CRM systému*. Raynet. <https://raynet.cz/co-je-crm/#>
- Kozák, J. (2023). *Při výběru ERP systému je důležité i to, jaké systém nabízí možnosti komunikace s jinými řešeními*. Money ERP. <https://moneyerp.com/cs-cz/pri-vyberu-erp-systemu-je-dulezite-i-to-jake-system-nabizi-moznosti-komunikace-s-jinymi-resenimi>
- Králová, M. (2023). *Umělá inteligence v ERP*. CDC Data. <https://www.cdc.cz/cs/umela-intelligence-v-erp/>
- KTK software (n.d.). *Helpdesk*. Dostupné 1.3.2024 z <https://www.ktksoftware.cz/slovník-helpdesk.html>
- Líbal, T. (2018). *Účetnictví: principy a techniky* (5. vyd.). Institut certifikace účetních.
- Mejzlík, L. (2006). *Účetní informační systémy*. Oeconomica
- Microsoft (n.d.). *Co je ERP?* Dostupné 15. 10. 2023 z <https://dynamics.microsoft.com/cs-cz/erp/what-is-erp/>
- Ministerstvo financí ČR (n.d.). *Administrativní registr ekonomických subjektů*. ARES. <https://ares.gov.cz/stranky/popis>
- MyCom Solutions, s.r.o. (2023). *Phishing jako vstupní brána do IT systému vaší společnosti*. LinkedIn. Dostupné 5.12.2023 z <https://cz.linkedin.com/pulse/phishing-jako-vstupn%C3%AD-br%C3%A1na-do-syst%C3%A9mu-va%C3%AD-spole%C3%A7nosti>
- Nářízení Komise (EU) č. 651/2014. Dostupné 10.2.2024 z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0651>

- Nováková, B., & Vrána, T. (2023). *Digitalizace a automatizace finanční účtárny podniků*. <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/digitalizace-a-automatizace-financni-uctarny-podni/>
- Novotný, P. (2023). *Účetnictví pro úplné začátečníky 2023*. Grada Publishing.
- Oracle (n.d.). *Co je ERP?* Dostupné 15. 10. 2023 z <https://www.oracle.com/cz/erp/what-is-erp/#link5>
- Pintér, M. (2021). *Uživatelské recenze – proč jsou důležité?* Suzzie & team. <https://www.suzzie.cz/uzivatelsko-recenze-proc-jsou-dulezite/>
- Pokorná, J. (2009). *Historie účetnictví*. [Bakalářská práce, Masarykova univerzita v Brně]. Informační systém Masarykovy univerzity. https://is.muni.cz/th/o3oz5/Masarykova_univerzitaF.pdf
- Prokeš, J. (2022). *Jak vybrat správný ERP systém – 10 důležitých faktorů*. CDC Data. <https://www.cdc.cz/cs/jak-vybrat-spravny-erp-system-10-dulezitych-faktoru/>
- Řeháček, J. (2023). *Bezpečnostní prvky v ERP systémech: Jak chránit citlivá data a zabránit kybernetickým hrozbám*. Techsvět. <https://techsvet.cz/komercni/bezpecnostni-prvky-v-erp-systemech-jak-chranit-citliva-data-a-zabranit-kybernetickym-hrozbam/jakubreh/>
- SAP (n.d.). *Co je to ERP?* Dostupné 7.11.2023 z <https://www.sap.com/cz/products/erp/what-is-erp.html>
- Seyfor, a.s. (2023). *Outsourcing účetnictví – kdy ho jako podnikatel využít?* Money.cz. Dostupné 2.3.2024 z <https://money.cz/novinky-a-tipy/podnikani/outsourcing-ucetnictvi-kdy-ho-jako-podnikatel-vyuzit/>
- Sodomka, P. (2007). *Aktuální trendy vývoje českého ERP trhu*. CVIS. <http://cvis.cz/hlavni.php?stranka=novinky/clanek.php&id=660>
- Sodomka, P., & Klčová, H. (2011). *Informační systémy v podnikové praxi* (2. vyd.). Computer Press.
- Strelec, M. (n.d.a). *Jak vybrat ERP systém pro firmu*. Michal Strelc. <https://www.strelc.pro/napsal/jak-vybrat-erp-system-pro-firmu>

- Strelec, M. (n.d.b). *Podpora ERP systému*. Michal Strelc.
<https://www.strelc.pro/napsal/podpora-erp-systemu>
- Stormware (n.d.a). *Přehled řad a variant programu POHODA*. Dostupné 10.2.2024
z <https://www.stormware.cz/pohoda/rady/>
- Stormware (n.d.b). *Ceník programu POHODA*. Dostupné 10.2.2024
z <https://www.stormware.cz/pohoda/cenik.aspx>
- Szydłowska, A. (2020). *Typy informačních systémů*. Datamix.
<https://www.datamix.eu/blog/vite-cim-se-od-sebe-lisi-ruzne-informacni-systemy/>
- Špatenka, J., & Tillingerová, K. (2021). *Na co by se měly podniky zaměřit při výběru ERP systému?* ERP Forum. <https://www.erpforum.cz/erp-systemy/na-co-by-se-mely-podniky-zamerit-pri-vyberu-erp-systemu.html>
- Total service (n.d.). *Cloud vs on-premise: Jaká je budoucnost?* Dostupné 14.3.2024
z <https://www.totalservice.cz/novinky/cloud-vs-on-premise-jaka-je-budoucnost-2021-04-14>
- Triada spol. s r. o. (2023). *Připravuje se nový zákon o účetnictví*. Deník veřejné správy.
<https://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6924821>
- Truhlářová, M. (2019). *Jak funguje E-faktura?* Portál.POHODA.
<https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/jak-funguje-efaktura/>
- Vario (n.d.a). *Účetní systém a daňová evidence*. Dostupné 15.12.2023
z <https://www.vario.cz/moduly/ucetnictvi/#moduly>
- Vario (n.d.b). *Mzdový systém*. Dostupné 15.12.2023
z <https://www.vario.cz/moduly/mzdy/#moduly>
- Velosio (2016). *ERP On-Demand vs. On-Premise*. Dostupné 17.10.2023
z <https://www.velosio.com/blog/erp-on-demand-vs-on-premise/>
- VShosting (n.d.). *Nejpoužívanější účetní softwary. Jaký vybrat?* Dostupné 16.2.2024
z <https://vshosting.cz/blog/nejpouzivanejsi-ucetni-systemy-softwary-jaky-vybrat>

Seznam obrázků

Obrázek 1: Prvky ERP systému.....	16
Obrázek 2: Klíčové komponenty v SCM.....	22
Obrázek 3: Schéma rozšířeného ERP systému	23
Obrázek 4: Podniky dle velikosti využívající ERP (v %) v ČR v roce 2022	25
Obrázek 5: Vývoj počtu kybernetických útoků v ČR 2019-2022	27
Obrázek 6: Grafické znázornění otázky č. 1	33
Obrázek 7: Grafické znázornění otázky č. 2.....	33
Obrázek 8: Grafické znázornění otázky č. 3	34
Obrázek 9: Grafické znázornění otázky č. 4.....	35
Obrázek 10: Grafické znázornění otázky č. 5	36
Obrázek 11: Grafické znázornění otázky č. 6.....	37
Obrázek 12: Grafické znázornění otázky č. 7.....	38
Obrázek 13: Grafické znázornění otázky č. 8.....	39
Obrázek 14: Grafické znázornění otázky č. 9.....	40
Obrázek 15: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr cena.....	41
Obrázek 16: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr bezpečnost systému	42
Obrázek 17: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr uživatelská přívětivost	43
Obrázek 18: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr podpora systému	44
Obrázek 19: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr cloud vs on-premise.....	45
Obrázek 20: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr integrace.....	46
Obrázek 21: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr recenze	47
Obrázek 22: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr digitalizace.....	48
Obrázek 23: Grafické znázornění otázky č. 11 - parametr automatizace	49
Obrázek 24: Grafické znázornění otázky č. 12.....	50

Obrázek 25: Grafické znázornění otázky č. 13	51
Obrázek 26: Grafické znázornění otázky č. 14	52
Obrázek 27: Grafické znázornění otázky č. 15	53
Obrázek 28: Grafické znázornění otázky č. 16	54
Obrázek 29: Grafické znázornění otázky č. 17	55
Obrázek 30: Grafické znázornění otázky č. 18	56
Obrázek 31: Grafické znázornění otázky č. 19	57

Seznam zkratk

ERP systém	Enterprise Resource Planning systém – systém plánování podnikových zdrojů
MSP	Malé a střední podniky
EOQ	Economic Order Quantity
MRP	Material Requirements Planning – plánování potřeby materiálu
QR	Quick Response
RFID	Radio Frequency Identification
HCM	Human Capital Management – řízení lidského kapitálu
SaaS	Software as a Service – software jako služba
BI	Business Intelligence
CRM	Customer Relationship Management – řízení vztahu se zákazníkem
SCM	Supply Chain Management – řízení dodavatelského řetězce
AI	Artificial Intelligence – umělá inteligence
API	Application Programming Interface
EDI	Electronic Data Interchange – elektronická výměna dat
ARES	Administrativní registr ekonomických subjektů

Seznam příloh

Příloha A: Dotazník

Příloha A: Dotazník

Dobrý den,

jmenuji se Tereza Vlčková a jsem studentkou 3. ročníku ekonomické fakulty Západočeské univerzity v Plzni. Ráda bych Vás poprosila o vyplnění krátkého dotazníku k mé bakalářské práci na téma „Účetní software v malých a středních podnicích“. Na základě Vašich odpovědí, bych chtěla zjistit, jaká kritéria pro výběr účetního softwaru jsou pro podniky důležitá. Dotazník je zcela anonymní a odpovědi slouží pouze pro zpracování bakalářské práce.

Za každé vyplnění moc děkuji.

1. Jaký počet zaměstnanců má Váš podnik?
 - 1-10
 - 11-50
 - 51-249
2. Jak dlouho již Vaše firma působí na trhu?
 - méně než rok
 - 1-5 let
 - 6-10 let
 - 11-15 let
 - 16 let a více
3. Ve kterém oboru působí Vaše firma?
 - Stavebnictví
 - Strojírenství
 - Služby
 - Zemědělství
 - Potravinářství
 - Jiné.....
4. Jakým způsobem vedete účetnictví?
 - Máme vlastní účetní oddělení
 - Účetnictví outsourcujeme

5. Jaký účetní software Vaše firma využívá?
- SAP
 - HELIOS
 - POHODA
 - Byznys
 - Money S3
 - Microsoft Dynamics 365
 - ABRA
 - Jiné.....
6. Jak dlouho tento účetní software používáte?
- méně než 2 roky
 - 2-5 let
 - 6-9 let
 - 10 let a více
7. Jaké moduly využíváte ve Vašem účetním softwaru? *(více odpovědí)*
- Logistika – nákup, výroba, skladování, prodej
 - Finance
 - Personalistika (lidské zdroje)
 - Jiné.....
8. Jste celkově spokojeni s Vaším účetním softwarem?
- Plně spokojeni
 - Spíše spokojeni
 - Spíše nespokojeni
 - Nespokojeni
9. Plánujete do budoucna změnu účetního softwaru?
- Ano
 - Možná
 - Ne
 - Nevím
10. Pokud ano, uveďte důvod.
- _____

11. Které parametry pro výběr účetního softwaru jsou pro Vás rozhodující?
(u každé varianty hodnocení 1-5, 1 - nejméně rozhodující, 5 - nejvíce rozhodující)

- Cena
- Bezpečnost systému
- Uživatelská přívětivost
- Podpora systému
- Cloud vs on-premise
- Integrace
- Recenze
- Digitalizace
- Automatizace

12. Vyžadujete, aby účetní software umožňoval integraci s jinými používanými programy?

- Ano
- Ne
- Nevím

13. Jakou podporu systému od dodavatele vyžadujete? *(více odpovědí)*

- Školení
- Aktualizace SW
- Legislativní poradenství
- Jiné.....

14. Je pro Vás důležité, aby účetní software využíval digitalizaci v oblasti účetnictví?

- Ano
- Ne
- Nevím

15. Vyžadujete, aby účetní software používal elektronické schvalování faktur a účetních dokladů?

- Ano
- Ne
- Nevím

16. Vyžadujete, aby účetní software umožňoval zasílat faktury odběratelům elektronicky?

- Ano
- Ne
- Nevím

17. Jakou formu automatizace by měl účetní software poskytovat? *(více odpovědí)*

- Automatické objednávky na sklad
- Automatické načítání skladových zásob a cen dodavatelů
- Automatické zpracování docházek zaměstnanců
- Jiné.....
- Automatizace není podstatná

18. Setkali jste se někdy s využitím umělé inteligence (AI) v účetním softwaru?

- Ano
- Ne
- Nevím

19. V jaké oblasti by měl účetní software využívat umělou inteligenci? *(více odpovědí)*

- Automatizace výroby
- Logistika, sklad
- Finance, účetnictví, faktury
- Administrativa, zrychlení práce, automatizace
- Nevím

Abstrakt

Vlčková, T. (2024). *Účetní software v malých a středních podnicích*. [Bakalářská práce, Západočeská univerzita v Plzni].

Klíčová slova: účetní software, malé a střední podniky, ERP systém, dotazníkové šetření

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku účetních softwarů v malých a středních podnicích. Rešeršní část se zabývá především využitím ERP systémů, dále jsou stanovena čtyři kritéria pro výběr účetního softwaru a také je provedena analýza nejvyužívanějších účetních softwarů v malých a středních podnicích. Praktická část bakalářské práce je soustředěna na dotazníkové šetření s cílem zjistit, jaká kritéria pro výběr účetního softwaru jsou pro malé a střední podniky v České republice důležitá. Dále se dotazník zabývá spokojeností podniků se současně využívaným účetním softwarem, a také je zaměřen na důležitost digitalizace v oblasti účetnictví. Po celkovém zhodnocení výsledků dotazníkového šetření jsou formulované parametry, které jsou pro podniky důležité. Za kritéria pro výběr účetního softwaru lze považovat uživatelskou přívětivost, bezpečnost systému, podporu systému, digitalizaci, integraci softwaru s jinými používanými programy a elektronické zasílání faktur odběratelům.

Abstract

Vlčková, T. (2024). *Accounting software in small and medium-sized enterprises*. [Bachelor Thesis, University of West Bohemia].

Keywords: accounting software, small and medium-sized enterprises, Enterprise Resource Planning system, questionnaire survey

The bachelor's thesis is focused on the issue of accounting software in small and medium-sized enterprises. The research part deals mainly with the use of ERP systems, four criteria for the selection of accounting software are also determined, and an analysis of the most used accounting software in small and medium-sized enterprises is also carried out. The practical part of the bachelor's thesis is focused on a questionnaire survey with the aim of finding out which criteria for choosing accounting software are important for small and medium-sized enterprises in the Czech Republic. Furthermore, the questionnaire deals with the satisfaction of companies with the currently used accounting software, and is also focused on the importance of digitization in the field of accounting. After the overall evaluation of the results of the questionnaire survey, the parameters that are important for companies are formulated. User-friendliness, system security, system support, digitization, software integration with other used programs and electronic sending of invoices to customers can be considered criteria for choosing accounting software.